

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke cezete za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavke naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od petrostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uređništvo je na Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

"Slovenski Narod" telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Za Prešernov spomenik!

Prešernov kip, ki ga je ustvaril naš mali umetnik Zajc, je gotov in se je začel že vlivati. Kip bo stal na razširjenem Marijinem trgu. Strokovnjaki, ki so videli model, trdijo soglasno, da je delo mojstversko. In ker bo spomenik dostenjno predstavljal našega pesnika in bo tudi najlepši okras Ljubljani sami, stala bo stvar tudi precej denarja, ki ga odbor za postavljenje monumenta še nima vsega nabranega. Manjka še kakih 17.000 K.

Ni ga izobraženega Slovenca, ki bi ne vedel ceniti velikega pomena Prešernovih poezij za našo in jugoslovansko literaturo; ni ga rojaka, ki bi ne ljubil pesnika Prešerna. Zato mislimo, da bi bilo skoro razumljenje za našo javnost, ko bi hoteli ob tej priliki na dolgo in široko razpravljati o epohalnem pomenu Prešernovega duševnega dela za našo narodno kulturo.

Več nego pol stoletja je že preteklo, odkar je Prešeren zatisnil svoje oči! Poezije njegove so postale bistven del naše književnosti, te poezije so nam prvi temeljni kamen našega duševnega življenja. In takšen važen pisatelj, takšen genijalen poet, takšen velik rojak naš, ali ni že zdavnaj zasluzil svojega monumenta v narodnem središču slovenskega naroda, v Ljubljani? Ali ne bo ta Prešernov spomenik javen dokaz, plastičen izraz slovenstva naše bele Ljubljane? Prešeren je že v prvi polovici minulega stoletja pisal nesmrtne svoje verze v našem sladkem, blagoglasnem slov. jeziku, česar najmočnejša zaščitnica bi morala biti naša Ljubljana. Ljubljana je slovensko mesto, kakor je Prešeren, ki je svoje nesmrtnne pesmi spesnil med njenimi zidovi, slovenski pesnik! In ta naša Ljubljana mora tudi ostati slovenska!

Naša narodna čast zahteva, da se čimprej postavi našemu ljubljenemu Prešernu spomenik! Zato poseže pač vsak zaveden narodnjak rad v svoj žep ter položi svoj obolus na žrtvenik domovine — za svojega Prešerena.

Prve dni julija se ima vršiti v Ljubljani velika ljudska slavnost na

čast našemu Prešernu. Naj ima ta slavnost tudi praktičen smoter ter naj pomore „bronastemu Prešernu“ na noge!

In ko bodo stal v sredi naše Ljubljane Prešernov spomenik, vedel bo vsak Slovenc, vedel bo vsak brat Slovan, ki ga bo videl, da so Slovenci kulture narod, ki vedo ceniti duševno delo svojih ljudi. Tuje pa, ki pridejo obiskat naše mesto, bodo vedeli, da je bila zarja 19. stoletja porodila tudi nam Slovencem velikega pesnika.

Slava Prešernu! Živila slovenska Ljubljana!

Adjunkt Polenšek.

Ni ga sodnega uradnika na Slovenskem, ki bi se mogel meriti s prijstvom Polenškom v Vipavi; to pa ne glede učenosti, razsodnosti in človekoljuba, temveč glede števila do danes postreljenih in prijavljenih juridičnih kozlov in glede neverjetnih eksperimentov, katere si ta mož z liberalci njemu na milost in nemilost izročenega sodnega okraja dan za danem dovoljuje.

Cudimo se zelo, da nadodsidoče in istotako justično ministruštvu mirno gledata, kako ta zagrizena klerikalna duša naprednjake po katoliških nazorih prega in s škorpijoni biča, ne da bi se mn tako brezaktin in naravnost protizakonito postopanje enkrat za vselej zabranilo.

Ni treba, da se tu navajajo in ponavljajo razni junaški čini tega klerikalnega sodnika, vsaj so itak v živem spominu vsakemu, ki čita naš list.

Govoriti hočemo resno besedo le o zadnjem nastopu adjunkta Polenšeka nasproti 3 poštenim Slapničanom, ki pripadajo narodno napredni stranki.

Kakor znano, ovadilo je človeče klerikalnega mišljenja 3 možake iz Slapa, da so pred štirinajstimi leti jednega svojih pitnih tovarišev — bili so takrat še mladi fantje — prisili, da je moral tudi nanj spadajočih 80 kr. od skupnega računa poravnati.

To priliko porabil je slavnoznan klerikalni sodnik Polenšek v to, da pokaže vsemu svetu svojo modrost in moč, katero mu daje kazenski zakon,

in dal je ovadene 3 može, ki so posestniki in rodbinski načelniki, ter uživajo obče spoštovanje, z orožniki in uklenjene privesti k sodniji in morali so 14 dni v zaporu tičati in veliko moč Polenškovo občudovati.

Pa iznašel je še posebno krutost pri tem; kajti dal je namenoma vsacega obdolžencev posebej privesti in sicer en dan enega, potem drugi dan enega in tretji dan zadnjega, vsacega pa uklenjenega in po orožnikih.

In o tem postopanju hočemo govoriti danes resno besedo naravnost na adreso justičnega ministruštvu kot vrnovne nadzorovalne oblasti; kajti ta dokaz nesposobnosti adjunkta Polenšeka mora tudi ministruštvu oči odpreti, da je skrajni čas, da se v Vipavi drugemu sodniku poveri kazenska jurisdikcija.

Nočemo z nobeno besedo segati v kazensko preiskavo in se tudi ne dotikati dokazovanja, temveč ožigosati je treba način, kako postopa katoliški pristav napram članom naše napredne stranke.

Kdor bladnokrvno in povsem objektivno presoja kazensko poslovanje katoliškega pristava in uzorpravnika Polenšeka, mora priznati, da mu ni para najti po vsem Slovenskem. Primerjati bi se smel samo z onim nemškim sodnikom, ki je pred leti obsodil nekega dunajskega meščana radi prestopka zoper telesno varnost, ker je bil isti na lovu necega psa ustrelil.

Razlika med obema juristoma je samo ta, da je nemški sodnik samo enega kozla ustrelil in bil takoj službeno premeščen, in da ni imel več prilike svoje modrosti dokazovati v enakih salomonskih izrekih, dočim se Polenšku še vedno dopušča izvrševanje kazenskega pravosodja.

Človek bi skoro dejal, da uživa vippavski adjunkt neko posebno protekcijsko, morda ravno vsled svojih tesnih zvez s klerikalno stranko; sicer bi morala višja oblast vendar že davno proti njemu postopati.

Gotovo je pa tudi, da bi klerikalna stranka, če bi proti njenim pripadnikom kak sodnik tako postopal,

kakor adjunkt Polenšek proti naši stranki to dosledno dela, dotičnemu sodniku kmalu vrat zavila, kajti vsemu svetu je znano, kako klerikalec vsacega javnega funkcionarja preganjajo, ako noče v njihov rog trobiti, zlasti pa, če priljčno potaplje kacega klerikala radi kaznjivega dejanja.

Oglejmo si torej natančneje povod kazenskega postopanja proti navedenim 3 Slapničanom in vprašajmo, ali je bilo treba resne in poštene može kot roparje vkljeniti in po orožnikih k sodniki privesti in tam 14 dni v zaporu obdržati, ali ne?

Tukaj se gre, in to bodi pred vsem še enkrat naglašeno, za malenkost celih 80 kr. ali 1 K 60 vin., katere je moral eden izmed omenjene fantovske pitne družbe k skupnemu računu nekako prisiljen prispevati, ker je to bilo že prej tako dogovorjeno.

Stvar se je zgodila pred 14 leti in je že davno zastarala ter se vsaka kaznjivost radi tega dejanja odstrani, če se teh 80 kr. sodniji založi.

Za to je pa še časa dovelj do istega trenutka, ko se kazenska razprava prične, tako je razsodil že davno kasacijski dvor.

Umetno je, da bi bili obdolženci teh 80 kr., če bi jih bil adjunkt Polenšek v to pozval, takoj plačali in še obresti povrnili; toda ta dobrošrni sodnik ni čutil dolžnosti obdolžencev pončiti, kako da lahko ustavijo vsako nadaljnjo postopanje proti njim, on je hotel „liberalce“ v ječo spraviti, in jih tam neprimerno dolgo pokoriti in obdržati in to je tudi izvršil in s tem svoje dobro katoliško srce potolažil.

Pomisliti je treba, da noben pametni človek v tem slučaju ne more o ropu 80 kr. govoriti in le adjunktu Polenšeku je bilo pridržano to davno zastarano zadevo na novo kot „rop“ pogrebiti in potem z isto brezobzirnostjo nastopiti, kakor ta zakon proti pravnim zločincem in roparjem to predpisuje.

Morda vendar ni Polenšek mislil, da mu bode eden ali drugi teh 3 ovadencev radi 80 kr. pobegnili in svoj dom in rodbino radi brezpomembne vsotice 80 kr. ostaviti hotel?

Naravnost smešno je te poštene ljudi in posestnike smatrati za roparje in kričeca krvica se jim je storila, da so bili vkljenjeni in ne da bi vedeni zakaj — po orožnikih v zaporedgnani in 14 dni tam pridržani. In proti temu postopanju moramo z vso odločnostjo v imenu davkoplavevalev in prebivalcev vipsavskega okraja protestovati.

Ravnotako malo velja izgovor, da je bilo radi preteče koluzije tako brezobzirno postopati. Dotičniki so resni možje, ki ničesar utajiti in se tudi nobene sodbe batiti nimajo. Eden izmed njih je bil po orožniku s polja v ječo odveden; prosil je orožnika, da gre domov povedat, da mora k sodniji, da ne bode rodbina v strahu radi njega. Toda niti te prošnje mu ni smel orožnik izpolniti in mož je bil odgnan v zapored kako pravi tolovaj, ne da bi eno samo besedo svoji ženi smel povrediti, kam ga žene povelenje Polenšeka.

Vsak teh 3 mož zglašil bi se bil brez obotavljanja pred sodnijo, če bi bil le navadno vabilo dobil in vse kar je adjunkt Polenšek več storil, je protizakonito.

Temu mora vsak jurist in vsak kazenski sodnik, ki ne sliši na ime Polenšek, pritrdirti in odveč bi bilo govoriti v tem pogledu.

Iz tega pa sledi tudi, da je adjunkt Polenšek namenoma popisani vojni načrt proti 3 Slapničanom izvolil, da kaštiga liberalne kmete prav kakor tolojave in da jim dokaže svojo železno pest.

Mi pa vprašamo justično ministerstvo, kdo odškoduje dotičnike za prestate muke in sramoto, katero jim je vročekrveni pristav Polenšek prouzročil brez vsake potrebe in brez zakonitega razloga?

Pri raznih prilikah je justična uprava naglašala, da se mora kazenska jurisdikcija poveriti le starejšim skupinam in trezno mislečim, objektivnim sodnikom, ki zaslužijo polno zaupanje in ki dajejo garancijo za polno nepričestnost, ne pa mladim, nežkušenim ljudem.

suknje in drži v rokah cilindre. Seveda niso ravno Habigovi; mnogo je izposojenih iz lemenata, od starejših bratov, od očetov. Le najpremožnejši si spogajajo luksus lastnega, novega, deviško nepokvarjenega svilnatega klobuka.

Letos sem si procesija ogledal v profilu. Ni bilo sicer pravega vremena, nekaj kapelj dežja, a procesija je bila vendarle. Za šolami so se vrstile razne katoliške korporacije z zastavami. Zanimiv je posebno takozvani „škrnicelj-ferajn“, namreč brumne ženice s svečami v rokah; okrog vsake sveče je pritrjen papirnat škrnicelj, da omejuje kapljanje voska. Kapljati pa pravzaprav nima kaj, ker moda zahteva od finejše škrnicelarice, da sveče, ki ima nazadnje vendarle namest sveti, sploh ne prižge. Samo pri žegnu jih zapalijo za nekaj minut. Mikalo bi me vedeti, kaj si takole črno oblečena kuharica z višnjivim trakom „Marijinih otrok“ okrog vrata pravzaprav misli medtem, ko „naprej“ moli. Da bi res molila, tega pač ni verjeti. To ostuden blebetanje ne more nikdar biti molitev! Taki naprej molilki se skoro nikoli ne zdi niti vredno, tudi drugi del svoje „molitve“ z odgovarjajočimi vred v mislih

LISTEK.

Na rešnjega telesa dan.

Rešnjega telesa procesija mi je bila kot dijaku od nekdaj v posebno veselje. Nekateri sošolci so se sicer jekili, čemu da morajo „farjem parado delati“, a v resnici so vsi prav radi korakali v sprevodu, in tista navidezna framsionska blaziranost je bila gola afektacija. Saj je pa tudi luštno za procesijo. Na vsak korak se kaj novega vidi. Govorim seveda o šenklavški procesiji.

Primarirali smo vsako leto še iz stare, častitljive, ranjke naše gimnazije, iz šolske sobe, kjer so se pred zgraditvijo Rudolfina šopirili nabasani medvedi in risi. Dijakom mnogo ljubše zverine, kot pa kak sekant in vrlo nepriljubljen profesor matematike.

Že v torki ali sredo je pricapljal v šolo srebrnolasi Franzl, starček, ki je gledal slavo in „abcug“ sedmih gimnazijskih ravnateljev, in profesor nam je prečital že zdavnaj znani tekst: „Anläßlich der am Donnerstag stattfindenden Frohleichtnamsprozession ver-

sammeln sich die Schüler . . .“ In prikrščanskem nauku smo od nevarnosti, da človeka doleti „non paratus“, lahko že naprej odračunili 20 minut. Toliko je potreboval profesor religije za načrtno razložitev, kako se ima katoliški kristijan srednješolske sorte za procesijo vesti.

Ne po dva, ampak po štiri in štiri moramo iti, soto zapustiti še „auf das gegebene Glockenzeichen“ (naš profesor je reklo v slovenski nemščini: avf das gegebene Glockenzeichen) in desni moramo imeti molitvene bukvice, v levici klobuk. Pa moramo tudi zares na bukvico moliti, že zaradi ljudi, ker bi sicer gimnazija napravila slab utis. Govoriti se ne sme, in na franciškanskem trgu, kjer se procesija zavije, ne smemo radovedno nazaj se ozirati, kajti pri tem človek pozabi dalje korakati in sprednji konec procesije kar naenkrat leže sam naprej, kakor prezvana glista!

V ozkih ulicah moramo gledati, da se ne obregnemo ob nastavljena drevesca in jih ne spravimo v padec. Paziti moramo, kedaj bodo zacingljali zvončki k žegnu, če jih pa ni slišati, pa glejmo, kdaj bliže stopeči pokleknejo. Reklo se nam pa ni, da moramo po-

klek niti, ampak, kakor da bi bila to bogve kaka eksotična procedura, da moramo „eine Genuflexion machen“. Take in enake lepe nauke so nam tedaj dajali na to važno pot.

A izpolnjevali smo jih le deloma. Kjer je bila kaka fletna punca pri oknu, so se naša obličja obrnila kvišku; včasih je kak „rouè“ celo pomembno tlesknil z ustnami. Molil seveda ni nihče; bilo bi tudi nemogoče v takem javnem položaju zbrati svoje misli. Le alojzijanci so gledali nepremakljivo v svoje molitvenike, c' est leur métier. Včasih se je prikazal kak profesor ali katehet, vihajoč obrvi in srpo zroč v naša polglasno kramljajoče vrste. Tedaj je na mah vse utihnilo in delalo obraz, kakor bi imelo trganje po zobe. Ker se pa človek najlaglje smeja, če se ne sme, je kak hudobnež navadno ravno v takih trenotkih napravil kako prav neumno opazko o kaki prav neumni okoliščini. In naše hinavskie vizaže so se morale neusmiljeno boriti za obstanek v resnih gubah.

Profesorji v uniformah, „tintengenerali“, so nam bili neusahljiv vir različnih, ne posebno spošljivih nazorov. Zlasti, ko je bila uniforma na novo

Zakaj dopušča justična uprava, preziraje svoje čestokrat povdarjane principe, da na kazenskem oddelku v Vipavi prav po turškem receptu gospodari zloglasni Polenšek, ki je v raznih kazenskih slučajih, navajamo le slučaj knrata Ferjančiča, jasno dokazal, da stoji z obema nogama v vrstah najbolj zagrivenih klerikalcev in da svojega strankarskega prepričanja tudi kot kazenski sodnik ne more zatajiti?

Vipavska dolina sita je tega kazenskega sodnika, do katerega nima nobenega zaupanja in justična uprava dolžna je tega moža odstraniti, kajti prebivalstvo vipavskega okraja ni voljno še dalje preganjanje od strani tega katoliškega duha polnega uradnika trpeti.

Sodnik, ki tako malo ljudi in zakon pozna, dobiti mora tako mesto, kjer ne bude mogel po svoji volji ljudi preganjati in jih brez vzroka v ječo metati.

Vipavčanje nočejo biti takozvani „Versuchskaninch“ za kazenskosodne eksperimentacije adjunkta Polenšeka in tudi zahtevamo v njihovemu imenu, da se isti čimpreje odstrani in na njegovo mesto pošlje zrel mož, nepristransko misleč sodnik, do kojega bode imelo občinstvo polno zaupanje. Upamo, da bode justična uprava uvaževala te okoliščine in storila, kar je storiti dolžna, sicer bode ona sama ugled sodnikov pri občinstvu izpodkopala. Caveant consules!

Naše železnice.

(Govor poslanca dr. Ferjančiča v seji drž. zборa dne 17. t. m.)

I

Visoka zbornica! V predlogi, ki se razpravlja, je tudi železnica Kranj-Tržič, krajevna železnica v mojem volilnem okraju, v moji domovini, in to me je napotilo, da sem si izprosi besedo za kratko izvajanje. To železnico je doletela čudna usoda. Brez pomembno pa bi bilo, prehajati sedaj na to, in omejim se na to, da povdarnjam, da je nameravani prispevek 170.000 K interesentov trdo breme za iste, posebno, ker je med njimi razmeroma malo premožnih.

Dovolim si vsled tega, vladu naprositi, naj z ozirom na prispevke prizadetih postopa s kolikor mogoče veliko popustljivostjo. Za mesto Kranj ne pomeni ta železnica posebno velikih koristi, in sicer zato ne, ker se ne postavi kolodvor v mestu na levem bregu Save. Ne preziram težkoče, ki to ovirajo; to so zemeljske in tehnične težkoče, ki bi se morale premagati pri nadaljevanju čez Savo na drugi breg k spojivitvi z obstoječo državno železnico.

To pa naj bi bil in bi moral biti za vladu vzrok, da izkazuje pri izvajjanju trace in pri izvedenju železnice največjo naklonjenost v vseh drugih točkah mestu Kranju.

Ako tudi bo ta železnica pozno zagotovljena in zgrajena, nas sicer zadovolji, a na drugi strani si ven-

moliti, ampak komaj so ti izgovorili: „Sveta Marija, mati božja . . .“, že iznova zakriči: „Čečešena s Marija . . .“ Če bi prišel spet Kristus na svet, bi že vedel, kaj naj stori s to gardo. Tudi mnogo žensk s klobuki je bilo vmes. Ena je bila celo lepa, dve pa fletni; za druge je pa veljal Heinejev izrek: „Hässlichkeit ist der halbe Weg zur Tugend.“

Možakarjev se ni manjkalo. Njihova glasna molitev ni bila nič dostojnejša, kot pri ženskah. Tudi par gospodov iz meščanskih krogov se najde vsako leto, da neso sveče za procesijo. Bog ne daj, da bi le za pičico dvomil o njihovem iskremem prepričanju, — ali nekoliko čuden se pa vendarle nehote zdi človeku ta način propagande. In včasih se dobi vtis, kakor da bi se ti „boljši“ katoličani svoje svečarske glorike malec ženirali.

Najljubnivejše na celi procesiji so brez dvoma mala, belo oblečena dekleča. Za te je to res praznik; sicer ne v cerkvenem smislu, ali praznik tembolj, dan veselja. Sveži obrazki izgledajo v okviru belih pajčolanov in kril še nežnejše, v očeh pa se leskeče radost nad lastno važnostjo in krasoto, nad občudujocimi gledalcimi, — zlasti če

dar ne moremo prikrivati, da homo s tem samo za kratko zagatno železnicu na Kranjskem bogatejši.

To, gospoda moja, mi daje povod, da odtam na kratko podobno naših železniških razmer na Kranjskem ter kažem na najnajnejše potrebe glede zgradbe železnice v krovini Kranjski.

Ko sem pred dveimi leti govoril tukaj k zadnji železniški predlogi, bile so dolenjske železnice še pašne.

To je bila za deželo kalamita, ker dolenjske železnice uživajo dejelno jamstvo ter je morala dežela skrbeti za obresti prioritetnega kapitala ter morala plačevati znatne svote.

Od tedaj se je položaj izboljšal in železnice zmagujejo same obresti ter je dežela, ako ne nastopi kako nazadovanje, rešena velike skrbi in velikega bremena. Toda daleč smo še od tega, da bi mogli reči, da se železnice izplačujejo. Niso rentabel in tudi najbrže ne bodo, ako se železnica preko Novega mesta, oziroma Straže ne podaljša ter si ne poišče zvezne onostran na Hrvatskem. Ta proga dolenjskih železnic se pravzaprav neha tam, kjer bi bilo njen nadaljevanje najbolj potrebno; zaključuje se pred blagoslovljeno Belo krajino, rodovitno, vsled obnovljene vimoreje mnogo obetajočo pokrajino, in ako se ta pokrajina ne bliža železnici z ostalim svetom, je za bodočnost izročena propadu. Leta in leta si prizadevajo okraji Metlika, Črnomelj in Novo mesto, da bi se ta železnica nadaljevala.

Niso pa samo koristi neposredno prizadetih, ki govore za nadaljevanje dolenjske železnice, za to govore tudi celokupne državne koristi. Pogled na zemljevid uči, da od železnice Karlovac Reka tja dolci do Knina nima monarhija niti metra železnice. To je z državnega stališča žalostno razmerje, in jaz rečem, to je tudi eden vzrok žlostnih dogodkov zadnjega časa na Hrvatskem.

Tako obsežna, močno obljudena in rodovitna pokrajina — pa brez železniške zvezze! Vzemimo nadaljevanje vojaško stališče. Vpoštovajmo slučaj vojne ter recimo, da se transport vojaštvu v te pokrajine in v Dalmacijo in za varstvo Dalmacije na morju onemogoči, kar ni čisto nič izključeno, ako se pot po morju onemogoči. Po suhem bi potem ne prišel pravočasno v Dalmacijo. In misel, da bi mogla bodoča železnica Bugojno-Aržan-Split prevzeti vojaštvu v Dalmacijo, je puha.

Tedaj tudi ta velika korist govorja za to, da bo treba iti na nadaljevanje dolenjskih železnic ter se od tam najti zvezna z Dalmacijo.

Ker se je že ustanovil konzorcij, ki je opustil ozki tir, prosim vladu nujno, naj gre kolikor mogoče temu konzorcuju na roko ter pospešuje načrt po možnosti, da se izvedba te želez-

od kod pozdravlja pokima obraz matice ali tetke —, in nad vojaško godbo.

Ko se slednja bliža, začno policaji postajati sitni. Ljudje, ki so mislili, da so si izbrali najizvrstnejša opazovališča, so naenkrat potisnjeni tja nekam v vejeve ob zidovih nastavljenih dreves (uboga drevesa!), za barijero parazolov in diameterskih ženskih klobukov. V nastali praznini pa navadno zgegan sem in tja blodi majhen kužek, ki bi dal kraljestvo za en sam izhod iz hermetične obkoljenosti.

Naposled pride glavna reč. Vojaštvu, godba, činovništvo, knezoškoč z najsvetjejšim, pod pozlačenim nebesom, obdan od duhovskih dostojarstvenikov in vonjave kadila.

Rotovža in občinskega sveta letos ni bilo, seveda. En sam črn frak se je premikal pred škofovim spremstvom: gospod deželnih odbornikov Povše. Sam in osamljen, a na prsih so se mu blesteli kolikor toliko zasluzeni redovi. Splendid isolation!

Lep je bil gospod Povše, a stokrat lepši je bil deželnih predsednik. Lahko ga krilato nazivljemo moža z najlepšim frakom. V polni meri zasluzi to ime. Tega zelenega, z zlatimi rožami pretka-

leznice pomakne v čim bližajo bodočnost.

Sedaj pridem k drugemu železniškemu vprašanju, k drugi zagatni železnici. To je železnica Ljubljana-Kamnik. Tukaj si prizadevajo, da bi se železnica nadaljevala od Kamnika na Štajersko, da bi se zvezala s katerokoli točko železnice Celje-Velenje. Tudi tukaj ne govore samo koristi ob železnici bivajočih interesentov, temuč zopet tudi zelo dalekosežni splošni prometni interesi in interesi državne blagajne.

Zdravilišča Kamnik, ki je že v procvičanju potrebuje železniške zveze na sever, da se ga more doseči tudi od severa. Ali tudi splošni državni prometni interesi so, kakor sem že rekel. Ako se ta partija Kamnik Velenje Celje izvede, imamo zvezo od Zeltwega doli do Divate-Herpelje in Trst.

Da bi se z napravo te zvezne promet zelo povzdignil, ni dvomiti. In povzdigne prometa in s tem dohodkov potrebuje država ravno za te proge, ker je ena proga med njimi, namreč proga Velenje-Spodnji Dravograd pasivna ter uživa državno jamstvo in mora potem takem plačevati doklade država. Tu se gre tedaj za to, promet na vsak način povzdigniti — kar bi se zgodilo z napravo te železniške zvezne — da se tudi država razbremeni svojih obrestnih prispevkov.

Potem pa se mora rešiti tudi ne mogočno razmerje, v katerem se nahaja železnica Celje-Velenje. Ta železnica gre od južne železnice ter jo ista oskrbuje. Malo preveč je zahtevati od južne železnice — in te požrtvovalnosti ji niti jaz ne prisojam — da bi promet na tej progi v škodo prometu na svojih lastnih progah pospeševala. To razmerje se mora razrešiti, da se bo ta cela proga, ki bi se, mimogrede omenjeno, dala izvesti kot tretja zvezna z Trstom, nezadržana razvijala ter bi bila za sedaj k večjemu na progi Ljubljana-Trst, ki se že sedaj rabi kot peage-proga, ovirana.

Traciranje te proge je že za letos zagotovljeno. Upam, da bo z ozirom na te razmere tudi gradba in izvršitev te železnice kmalu sledila.

Državni zbor.

Sej dne 19. junija.

Ministrski predsednik je predložil poročilo o razpravah kvotne deputacije.

Posl. Hagenhofer je vložil predlog glede sprememb S 75. drž. ljudsko-šolskega zakona. (Razširjenje kompetence deželnega zakonodajstva z ozirom na ureditev ljudskega šolstva.)

Posl. Hofmann-Wellenhofer je interpeliral železniškega ministra, ker so privatne železnice odpovedale državnim in dvornim uradnikom olajšave pri voznini. Isto namerava storiti baje s koncem t. l. tudi južna železnica.

nega fraka ne bi se bilo treba sramovati niti perzijskemu šahu.

Višek pa dosega procesija pri posameznih žegnih. Zvončkanje, petje, oblaki kadila, kompanija vojakov, ki na komando par trenutkov simbolično moli, naposlед podelitev žegna samega; ljudstvo na kolenih pred svojim Bogom. Ko pa je žegen podelen, se rodi živahnna radovednost med množico, nemirno se prerivajo glave sem in tja, dekleta pa si koketno tišč kazalca na ušes. Povelja se vrste, plenketanje pušk gre skozi vojaške vrste, „hoch an“, in — počilo je!

Napetost pričakovanja je minula, vse se je nekako oddahnilo, na obrazje je leglo zadovoljno smehljanje po zavžiti senzaciji; le majčeni otroci začeno v naročjih prestrašeno jokati, kakor bi jih odiral na meh. Nad vrveče glave se pa dvigne srebrna bunka „najlepšega soldata“, polkovnega bohnarja; bobni zadrdrajo, vojaštvo napravi desnogled, in proti nebu svečano vsplavajo zvoki Haydneve, Madjarom tako omiljene himne. Z Grada grme topovi, da se okna stresajo in se plaše konji. Ljubi Bog v nebesih pa se gotovo raduje nad tolikimi častmi. —

Posl. Malik je urgiral odgovor na svojo interpelacijo v neki cerkveni zadevi ter rekel, da se je pri ministrih vdomačil običaj, da na vsako interpelacijo kakega »Rimljana« takoj odgovore, interpelacije soper zlorabe v katoliški cerkvi in veri pa se puste ležati.

Poročilo davčnega odseka o dovolitvi obsežnih davčnih svoboščin za stavbe v Lvovu se je nujnim potom v drugem in tretjem branju sprejelo.

Potom je zbornica nadaljevala dnevni red, t. j. debato o lokalnih železnicah.

Posl. Hinterhuber se je zavzemal za železnico Svetna vas-Borovlje na Koroškem.

Posl. Mosdorfer se je pritoževal, da se je v predstojecem zakonu Štajerska zopet prezrla. Zahteval je, naj se začne nadaljevati aspanska železnica ter se takoj graditi krajevna železnica Hartberg-Friedberg.

Posl. Conci je zastopal zahteve tirolskih Italijanov glede lokalnih železnic.

Nato se je debata zaključila ter sta se izvolila glavna govornika Schrott (contra) in Mastalka (pro).

Posl. Schrott je polemiziral s posl. Concijem.

Posl. Mastalka je izjavil, da bo njegova stranka glasovala za predloge, dasi Češka ni v njih posebno ugodno vpoštevana.

Potom so se brez debate sprejeli zakonski načrti glede dveh lokalnih železnic na Gališkem ter se je začelo razpravljati o predlogi glede lokalne železnice Kranj-Tržič.

Posl. Pfeifer je utemeljeval rezolucijo, ki meri na to, naj bi vlad tako začela pogajanja s kranjskim deželnim odborom glede nadaljevanja dolenjske železnice skozi Belo Krajino ter naj dovoli za vsakokrat novi projekt potrebnih prispevkov, da se ta železniški načrt sprejme prihodnje leto. Ta zadeva je življensko vprašanje za ondotno prebivalstvo, ki čaka na rešitev s strahom in upom.

Predloga se je sprejela, ravnotako predloge glede nekaterih krajevnih železnic na Češkem in železnica skozi Cilersko dolino na Tirolskem.

Tudi predloga glede krajevne železnice Svetna vas-Borovlje se je sprejela nespremenjena.

S tem je bil ves zakon o lokalnih železnicah rešen v drugem branju ter se je nato tudi takoj v tretjem branju nujnim potom sprejel.

Razprava se je potem prekinila.

Posl. Lad. Dvořák je vložil nujni predlog, naj se § 14. spremeni.

Posl. Stein je vprašal, ali je res, da pridejo češki nujni predlogi,

As.

Rado Murnik

Ožet po davišnjem kroku, mrlju podoben, je ležal mladi uradnik Krivan nedeljsko jutro napol oblecen na svoji vegasti zof. Čelo pa senci so mu hladile tanko narezane ploščice sirovega krompirja. In globoki vzdih so se mu izvili iz junaških pljuč.

„Pri miši duši . . . oh . . . ljubi moj Veslar, zdaj bo začela!“ je stokal in uprl grdo zatekle oči v prijatelja, sedečega za dosegljaj blizu na stolu. „Le čakaj! Ga že odpira, ta prokleti klavir! Najprvo pride „Pozdrav Gorenjski“: Tam ta tam ta rija ta rija ta riti ti!“

Tovariš Veslar, kozav mladenič ponizne rasti, je pogledal Krivana leno po strani, malomarno pokimal in si zavijal s kratkimi debelimi prsti monumentalno cigareto. Skozi tanki zid se je slišalo iz sosednje sobe, da je zaropotal nekdo nahalko z lesom in premikal stol sempatja.

„Pozor!“ je velel Krivan. „Zdajci se prične koncert! U!“

Veslar je dvignil svojo široko, razkoncano glavo in poslušal zamolko

ki so bili vloženi pred dveimi leti sedaj v razpravo. Pri tem se je ravnala ostra kontroverza med Steinom in štefanom. Posl. Stransek je zaklical: »Kdor je žalil goljufijo kakor vi, ne sme govoriti! Bojite se državnega pravnika ter nimate ničesar opraviti med poštenimi ljudmi!«

Prihodnja seja bo v torku.

Ogrska brez ministra.

Tako kratko časa pač še m

ministratvo obstat. Szell je del zaradi svoje pasivne politike. Tisza s svojo strogo politiko. Novo ministratvo je mogoče le v znamenju kompromisa in koncesije. Tako doto moralo prinesi s seboj novo ministratvo, sicer niti nastopiti ne bo moglo. Zopet se bo iztrgal kos iz učiliščne zgradbe. In to potrebuje gre s armado, ki se bo moral ločiti od narodnosti, ki bo imela različne parve, poveljni jezik, zastave in simne, različne častnike po državljanstvu in vzgoji. Toliko se bo mogo dovoliti za sedaj. Ko pa se bodo zopet zahtevali vojaki in kanoni, prišli bodo Ogori z novimi narodnostimi zahtevami, dokler ne bo prišlo do politične in gospodarske ločitve.

Politične vesti.

Razpust parlamenta. Körber namerava že prihodnji teden razpustiti parlament. Poprej pa še hoče pričeti z volitvami v delegacije.

Nemška protekcija. Predsednikom okrožnega sodišča v Lutonice je imenovan Nemec dež. sodni nadšvestnik Jelitschka. To je viden dokaz nemške protekcije.

Konference zaradi protokoliranja nenemških govov v parlamentu se udeležijo: iz italijanskega kluba: posl. Malfatti in Conei; iz poljskega kluba: Giżowski in Duleba; od Rusov: Romančuk in Wassilko; od slovanskega centra: Ploj, Perič in Stojan; od kluba naprednih Slovencev: Ferjančič, Plantan in Kvekič; od čeških agrarcev: Rataj in Zazvorka; od čeških narodnih socijalistov: Baxa in Klofač; od Mladočehov: Pacák, Kramář, Stránský, Začek in Spindler.

Ogrska ministrska kriza je napravila na Dunaju veliko skrb. Grof Tisza je odklonil predsedstvo. V političnih krogih vlada mnene, da bo cesar poveril sestavo novega kabineta grofu Andrássyu, ali pa kakor nekateri trdijo — banu Hedervaryju.

Ogrski državnoborski predsednik grof Apponyi ne odloči predsedstva, češ, da se ni umestno prej sestavo novega kab ineta za tako važen korak odločiti.

V staja na Balkanu. V nedeljo so bile večje bitke v vilajetu Monastir. Blizu Monastira trčila je vstaška četa s Turki, kjer je padlo šest vstašev in trije Turki. Druga bitka je bila v Kastoriji, kjer je padlo šest Turkov, težko ranjenih je 7. Vstašev je padlo 15, ostali so ušli in se poskrili.

Sultan odstopi (?) V Belgradu so izšle posebne izdaje časopisov, v katerih se naznana, da bo sultan odstopil (?) zaradi nestrnosti albanske telesne straže. Vest še ni potrjena.

Loubet pri papežu. Papež bo vendar sprejel predsednika Loubeta v Vatikanu. Izrekel se je proti raznemu cerkevnemu dostojanstveniku, da bi kaj rabi videl francoskega predsednika. Re-

kel je, da predsednik ni suveren, temeč le najvišji uradnik svojega naroda. On torej pride lahko v Vatikan, ne da bi pri tem kaj trpel papežev „Non possumus“. Razven tega je predsednik republike poglavar države ne po „božji volji“, kakor katoliški suvereni, temeč le „po volji naroda.“ Na tej podlagi bo sprejet Vatikan Loubeta.

Dopisi.

Z Dunaja. Večer, kakršnega že dolgo ni doživel nobeno slov. akad. društvo, obhajali smo „Savani“ dne 12. t. m. Posetili so naš občni zbor trije državni poslanci, namreč gg. dr. Tavčar, dr. Ferjančič in Plantan, katerim se je že ob prihodu priedala burna ovacija. Navdušenje pa je prikelo do vrhunca, ko se je po zaključenem oficijskem delu obč. zborni oglasil k besedi državni poslanec g. dr. Ivan Tavčar. Govoril je približno tako-le:

„Dragi prijatelji! Dolžnost mi je, da se v svojem in v imenu sodrugov iz državnega zborna zahvaljujem za večkratni poziv na Vaš občni zbor. Mi vsi smo z veseljem prišli. In človek, ki je star, se z veseljem spominja časa, ko je v ednaki navdušenosti plapolal za ideale, kakor Vi sedaj. Obljubljam z največjim veseljem, da bomo vsikdar radi prišli v Vašo družbo, kadarkoli bomo vabljeni. Resnica je, da se na Slovenskem bije hud in ljut boj: svobodomiselnih elementov z nazadnjaškimi. Napačno bi bilo, dasi smo mal narod, odrekati temu boju veliko važnost. Ako naj Slovenec živi, naj bode najprvo naroden. Mi stojimo na tem stališču, da je treba narodnemu Slovencu napredka, da ga je treba vzgojiti. Brez omike posameznikov je narod brez moči. V tem važnem boju se gre za eno točko. Na Slovenskem hoče nastopiti en sam stan, stan duhovništva, ki hoče vladati vse, ki hoče, da se mu vse slepo in brezpogojno pokori. On pa nima za prihodnost slovenskega naroda nobene vrednosti, nikake pomembe. On hoče vladati vse, dasi je sam neomikan. Mi odločno protestiramo, da bi stan, ki se je manj učil, hotel zapovedovati onim, ki so si tekoma let pridobili izobrazbo na najvišjem znanstvenem zavodu v državi — na univerzi. Ta stan zasramuje akad. naobrazbo; duhovniki so se opetovano norčevali iz akademikov in se norčujejo še sedaj, tega pa ne more pripustiti noben napreden Slovenec. Vsikdar protestiramo proti temu, da je duhovščina glava slov. narodu. Akademično naobražena intelektualna je glava, je vodilni faktor, kajti brez nje ne more eksistirati noben narod. Vsak stan ima svoj pomen, svoje steze, po katerih naj hodi, ravno tako duhovski. Da bi pa peljale steze duhovščine preko glav akademikov, potem je konec vse prihodnosti slovenskega naroda. Z velikim veseljem pozdravljam ustavnove društva svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“; z radostjo pozdravljam, da so se ločili na predni akademiki od drugih akad. ki-

movev. K temu pa tudi ni bilo treba poguma. Kako napreduje svobodna ideja, naj kaže dejstvo, da sta pri nas že v vsaki vasi dve stranki. Povsod pa je rodilo to strankarstvo načelo, da duhovščina ne sme več izvrševati tistega tiranstva nad slovenskim narodom, ker je sedaj strankarstvo načelo, da mora biti v „Sloveniji“ na eno točko, da mora biti vsak akademik, ki vstopi v društvo, svobodomiseln. Ako se je pa to sedaj predvračilo, ne služi ravno v čast dotednjem činiteljem. Vsakdo spoštuje odločnega moža. Najbolj usmiljenja vredni so pa kimovci, ki tekajo iz enega kota v družega. Od teh ni ničesar pričakovati. Mladina naj se odloči za eno ali za drugo stvar. Navedem naj vugled iz sv. pisma: „Kimovci so podobni bičju v močvirju, ki ga pričigiba veter enkrat na to, enkrat na ono stran.“ Brez napredka mora poginiti vsak narod, zato se naj odloči vsak slov. akademik za napredek. Brašem v „Narodu“ Vaše „poslano“ kateremu sem se jako čudil. Ob tej prilikli pa povdarjam, da je dolžnost vseučiliščnega odseka občine ljubljanske, da Vas poišče. Ako bi se ta odsek ponujal „Sloveniji“, potem ni vzasel na ljubljanskih tleh, potem ni odposlanik stolnega mesta Ljubljane. Odsek se mora oglasiti najprej v „Savi“ in potem šele se Vi odločite, bodete li na komerz „Slovenijo“ vabilo ali ne. Povdarjam, da mora živeti „Sava“ v zavesti, ostati vedno v najožji zvezi z napredno stranko. Te dotike ne smenihce pretrgati; mi hočemo skrbeti, da bo vrasla „Sava“ ne pa oni kimovci, ki žive na močvirnih tleh nekdanje „Slovenije“. Zveza „Save“ z napredno stranko naj ostane vedno, kajti slednja upošteva in mora upoštevati, da ima akademično mladino za seboj. V svojem imenu in v imenu svojih sodrugov dvigam čašo in napijam svobodomiseln „Savi“, ki naj vrasce, vzvezete in vsklikite.“

Velikansko navdušenje je sledilo tem krepkim besedam. Vsi smo si bili svesti tega, da delo ob ustanovitvi našega društva ni bilo zastonj, kajti za sabo imamo stranko, edino zdravo slovensko stranko.

Razvila se je zabava. Nič se nismo čutili ovirane, da bi se ne zabavali ravno tako prosti, kakor če bi bili sami, saj so se izrazili gg. državni poslanci, da se počutijo pri nas domače, kakor nikjer. Pohvalno je omeniti g. dr. Kozino, ki je iz prijaznosti zapel par narodnih pesni, pa tudi mladi zbor „Save“ je s petjem pripomogel k zabavi.

Prišel je trenotek, ko so se začeli poslavljati gg. državni poslanci. Še enkrat burna ovacija in ostali smo sami — ne sami, ostala je v nas zavest, da bomo vedno ostali taki kakor smo — odločni in neustrašeni. „Kajti kimovci so podobni bičju v močvirju, ki ga pričigiba veter enkrat na to, enkrat na drugo stran.“ — b.—

Iz Staregatrga pri Ložu. Čudne razmere v našem farovu napol-

jevalev. K temu pa tudi ni bilo treba poguma. Kako napreduje svobodna ideja, naj kaže dejstvo, da sta pri nas že v vsaki vasi dve stranki. Povsod pa je rodilo to strankarstvo načelo, da duhovščina ne sme več izvrševati tistega tiranstva nad slovenskim narodom, ker je umrl župnik blagega spomina g. Anton Ponikvar. Preteklo je že tudi eno leto kar je bila fara razpisana, a župnik še danes ni imenovan. Čulo se je pač, da je imenovan župnikom miroljubnem duhovnik sosednje fane, govorilo se je celo, da ima že dekret v rokah. Dasi to mogoče ni povsem verjetno, to pa vendar dobro vemo, da vis. c. kr. vlada sedanega upravitelja g. Petra Hauptmana ni imenovala, ker drugače bi moral biti že davno kančno umeščen.

Da je tukaj zopet posegla škofova roka vmes, o tem pač nihče ne vdomi. Škof hoče imeti Petra, a ker c. kr. vlada njega ni potrdila naj bode rajši tako obsežna fara brez župnika, trpe naj potrežljivi farani, čakajo naj kdaj bode vis. c. kr. vlada vognila svoj vrat pred vsemogočnim škofom ter mu podobno dovolila, da imenuje — on — svojega ljubljence našim župnikom.

Pač žalostno, a resnično!

Ali se ne prakticira pri nas način ko v Sodražici? Škof pustil bode svojega bojevnika toliko časa administratorjem, da se vis. c. kr. dež. vlada njegovemu diktatorstvu ukloni in uda.

Vprašamo pa kakšen namen imajo dandanes pravzaprav patronati in kakšno pravico imajo vendar patroni? Ali samo to, da plačujejo, škof pa ukazuje? Ako je temu tako, imenuje naj se kratko škof patronom vseh kranjskih cerkv, a prevzame naj tudi bremena, katera sedaj patronati plačujejo. Da bi pa samo plačevali, a kadar bi morali govoriti in svojih pravic se poslužiti, naj bi bila molčalni, to bi bilo pa vendar malo preneumno.

Prenašali in čakali smo dolgo, a naša potrežljivost je prišla do vrhunca. Odloči naj se že tako ali tako, samo gotovost bočemo enkrat imeti, vedeti hočemo, pri čem da smo, naj si bode potem že župnik Peter ali Pavel. Dokler pa tega ne bodo vedeli, pa ne bodo trpeli, da bi naš sedanji župni upravitelj gospodaril in zapovedoval po našem župnišču, kakor da je že na gorkem in gotov. Kadar bode enkrat imel v rokah dekret, kadar bode slovensko umeščen, naj dela kar hoče, naj si zastran nas dobi 1 ali 10 kuharje in še ženo po vrhu, če hoče.

Dokler pa je tako rekoč samo užitkar, pa ne bodo trpeli, da bi tako samozavestno gospodaril in pašeaval kakor je pričel. Pred nekaj dnevi iztrjal je že bolj pleten, a vse časti vredni sestri ranjencev župnika iz župnišča; morali sta tekom 48 ur župnišču zapustiti. Iti bi morali na cesto, da se jih nista usmilila gospoda kaplana, ter jima prepustila pritlično sobo v kaplaniji. V prostranem župnišču ni bilo več prostora za 2 skromni ženici, a v mali kaplaniji pa je.

Gospod upravitelj ali je to krščan-

ska ljubezen? Mi se ne bi bili morda še oglasili, da ni sedaj k sebi vzel ženske, katera je bila do sedaj pravljalka v filialki konsumnega društva. A ne samo to, ona je tudi intimna, zaupna prijateljica njegove najboljše prijateljice. In to je ravno, kar moramo obsojati, ker bojimo se, da ne bi bilo vse to celi fari v pohujanje. Ali se ne bode vsak vprašal zakaj je priletnje ženske tako nenagloma iztrjal iz župnišča, zakaj je vzel mlajšo žensko k sebi in zakaj ravno to? Ker nima nobenega posla ne hlapca, ne dekle stanuje torej s to žensko sam v celiem župnišču. Kadar bode enkrat župnik, naj dela kar hoče, mi ga ne bodo nadzorovali, a dokler pa to še ni, smemo to obsojati. Ako že sedaj tako postopa, kaj bode še le ko bode stalno nastavljen.

Vsled tega obračamo se vnovič do vis. c. kr. vlade ter jo prosimo, naj vendar že enkrat ukrene, da zavladajo drugačne razmere v naši fari, to pa ne bode toliko časa, dokler bode naš sedanji upravitelj tako postopal ter že nekoliko pomirjene razmere znotra zopet razvremal. Na ta način ne bode nikdar zavladal pri nas tolikan začeljeni mir med strankami. Obsojati so ga že tudi začeli ljudje njegove lastne stranke. Da ne pritiravamo, to, naj bode dokaz, da niti s svojima duhovnima sobratoma ne živi,

— kar je javna tajnost — v najlepši slogi in miru. Oba gospoda kaplana poznamo kot mirna in značajna moža, katera se nepotrebno ne vmešavata v politične stvari, ter nikakor ne netita in v nemata prepriča med prebivalstvom. Reči moramo, da sta se s svojim mirnim obnašanjem prikupila vsemu prebivalstvu ter jima ne more nihče ničesar očitati. In to je ravno vzrok, zakaj ju njen predstojnik nič kaj ne more trpeti. Še bolj ga pa poče, ker ne zahaja in se ne prečeka v zavojenim konsumom. Občajujemo le, da nas eden tako hitro zapusti, ko niti eno leto še ni pri nas. Vzrok njegove premestitve je pač jasen. No, pa saj je dobilo v zadnjem času konsumno društvo dve izvrstni prodajalni moči Grelotto Barbko, predstavniko Marijine družbe, in Baragovega Andreja, bivšega najhujšega liberalnega učitelja delavskega bralnega društva. Ako ta dva ne pripeljeta društvo nazaj v pravi tir, potem pa ni več nobene moči zanj.

Imeli bi povedati še dosti zanimivih, da pikantnih stvari, a naj za sedaj to zadostuje. Pripravljenega imamo pa še dosti drugih gradiva, ako ne bi to vis. c. kr. dež. vladi zavestovalo v prepričanje in uverjenje, da gospod Peter Hauptman ne more in ne sme nikdar naš župnik biti. Govorili bodo n. pr. o občinskem lovnu, občinskem odboru, organistu itd. itd.

Čakanja rešitve že naveličani

Zupljani.

Iz Trbovelj. (Čast. duhov. svetnika g. Petra Erjaveca, župnika v Trbovljah — nazor o

stanujem poleg vas . . . in . . . vigrate . . . i grate . . .

„Drago mi je“, je izpregovorila gospodična mirno, prijazno in se predstavila. „Bronislava . . . .“

„Vi igrate . . . igrate . . .“ je tičal Krivan, sam nase jezen.

„Napačno, kaj ne!“ mu je pomagala. „Ah, in vi ste moj sosed in morate poslušati moje „nove akorde“. „Oh, pardon gospodična . . .“

„Prosim, počakajte malo! Jaz sama dobro vem, da nimam nikakršnega posluha. Moj papa pa je vnet občindalec glasbenega. Zbolela je. Sicer pa bodeta zanaprej brez skrbi! Ne bo se vam treba umikati . . . Opustiti moram igranje — matura grozi!“

„Natočevanje?“

„Skozi to steno se sliši vsaka glasnejša beseda.“

„Pri mišji —!“ je vzkliknil preganjanji preganjevalec.

„ — duši! je dodala dražestna nasprotnica. Smejala sta se obadvaj presrno. Nato se je jeli opravičevati. „Emancipi-

pojde k maši. Zdaj bo mir. Ampak jutri pojdem k njej, kar naravnost k njej, in ji povem, kar ji gre! Saj veš, da nisem sramežljivček in da se ne bojim nobene punce.“

„Vem, dragi moj,“ je kimal Veslar in odožil ugaslo cigareto na pepeklin, „vem, da si velik „Busenfreund“, brez zamere!“

„Pa prav brezobzirno nastopim! Gospodična, ji porečem, vi igrate do sledno a namesto as! To je najboljši dokaz, da nimate za glasbo nobenega talenta. Prosim vas, opustite strašno natolevanje klavirja kakor tudi petje! Ves čas v uradu imam opraviti z računi, in potem naj poslušam doma še tako škandalozno muziko! Ako ne usliti moje ponizne prošnje, dam v prihodnjo številko „Naroda“ glas iz občinstva, glas, ki bo vam morda še neprjetnejši kakor meni vaš peklenški as! Takole jo bom!“

„Le, Krivanček. Pa nikar se preveč ne togotil. Dami nasproti moraš ostati vnaprej! Na zdar! Pa, pa!“

Veslar je odšel, pa se je kmalu zopet vrnil.

„Videl sem jo,“ je pripovedoval. „Skoro zaeno sva stopila na hodnik. O — kakšna ti je!“

„Ne. Saj je že nehala. Menda

moralni.) Skrajni čas je, da obelodamo škandale, kateri se vrše v tukajnjem župnišču, ali kakor ga imenuje prosto ljudstvo „št. 13“. Ni še tri tedne od tega, ko so ljudje neko nedeljo, odbajajoč iz cerkve, našli na voglu župnišča pribit listek z veliko „št. 13“, in zraven v neokretnih črkah pisano „vabilo“ v tako ostudnih besedah, da se niti ponavljati ne dajo. Ne omenimo dogodka zato, da bi dotičnega pisca hvalili, temveč, ker ta čin dokazuje, da so nesramne razmere, katere se gode v župnišču, tudi najbolj oddaljenim osebam znane, le našemu preduh. svetniku gosp. Petru Erjavcu ne. Tako smo namreč mislili in ga zato pustili do danes — ozirajoč se na njegovo starost — v miru. Sedaj pa, ko smo zagotovljeni, da je v vsem popolnoma poučen in da pri vsem tem še vedno svojo „ljubo Minko“ zagovarja, pač nimamo vzroka še nadalje molčati. Kakor v vsakem župnišču, tako je tudi naša kuharica z gospodom v sorodu. In to sorodstvo ji seveda daje pravico, da ona hlače nosi. Lepa Minka vladala brezpogojno, in kdor se nji ne vklanja, taje gotovo njen sovražnik. Gg. kaplana, ki se seveda z nazori g. župnika ne strinjata, sovraži in se maščuje nad njima s tem, da jedila nalač pokvarja in jih tako spravi ob kosilo ali večerjo. Tudi mežnar je pravi božji mučenik, ki si že na tem svetu v farovu nebesa služi. Posle, ki služijo pri župniku, tiranizira na nečuven način. Svoji prednici (tudi sorodnica g. župnika), katera je čez 15 let zvesto služila gg. duhovnikom, ter pri delu v župnišču one-mogla, plačala je njen trud s tem, da ji je razbila na glavi žezezen lonec, tako da je nesrečnica dalje časa težko poškodovana ležala v postelji. Ker so g. duhovni svetnik sami pričali v Laskem za svojo „nedolžno Minko“, dobila je samo tri dni zapora in 60 K denarne globe, katero bodo pa seveda plačali — — — „g. stric“. Pri vseh teh kratkočasnih zabavah pa še vedno najde časa, da zvečer sprejemata kako čudne obiske! No, takih škandalčkov bi lahko napisali celo polo, a ker nečemo po nepotrebnem truditi Vaše stave, naj bode to za danes dovolj. Da, da, g. župnik, pezdir v očesu bližnjega vidite, bruno v lastnem pa ne!

X.

Nekaj misli o ciljih in delu Sokola.

VI.

Ne poznam društva, ki bi družilo na tako priprosti temeljni točki svoje ideje tako obširen, vsestranski in harmoničen program kot ga ima ravnino Sokol, iz česar vrst stopajo lahko v narod vsi sloji in se zbirajo zopet v njegovi telovadnici, da si nabirajo moč za delo v korist posameznikov in človeštva. Naš moderni čas zlasti se ozira zopet nazaj v telovadnico kot bi se zavedal, da je prekoračil duh neko mejo, da je razdržl harmonijo, kar bo treba popraviti ako nočemo, da ne nastane nezdrav prepad. „Mi živimo s telesom

rane gosi, tako kočljive,“ je odgovoril Krivanu, ki je bil ves in ves zaverovan v čare njenega obraza in njene vitke postave.

„Pa vendar dobro slišite,“ je dejal v vedno večji stiski, samo da bi kaj zini.

„Česar ni treba, kajneda?“ se mu je smejala.

Naposled je bil vesel, ko se je poslovil. Zdelen se mu je, da leži na njem teman, težak oblak blamaže. In zdelen se mu je zopet, da je v tej temi nekaj neznano zanimivega, sladkega. Začujljen je bil.

Prijatelj Veslar je uganil to najprič. Govoril mu je večkrat o novih akordih brez disonance in ga z vso svojo leno zgovornostjo gnal pod zakonski jarem.

In trdi, neizprosni Krivan se je veselo udal svoji usodi. Bleskovito lepa Bronislava je šla na ženitovansko potovanje, ne pa k maturi. Klavirja ne igra že dolgo več. Pač pa ima hčerko, ki svira prav tako napačno, kakor nekdaj ona.

„Pri mišji duši!“ modruje včasi Krivan, kadar se mu je treba najbolj praskati za ušesi, „stara mama priroda skrbi za vse, tudi za nesmrtnost diš-harmonije.“

toda delamo z duhom tako, da postane telo nedelujoče in ga rabimo zopet samo v toliko, kolikor ga potrebujemo za duševno delo. Tu bi bilo mogoče paralizirati jednostransko otrpnje telesa pri duševnem delu z zdravstveno regulacijo intelektualnega dela in življenja“, pravi Drabsler v svoji že citirani knjigi. Sredstvo k tej regulaciji je pa gotovo telovadba za vse ljudi prav tako za one, ki delajo pretežno duševno kot za one, ki delajo največ fizično, to so navadni delavec. Delavec je telovadba sredstvo za regulacijo jednostranskega delovanja mišic. Da pa se vzgoji človeka harmonično duševno in telesno potrebuje, prav tako kot potrebuje človek, ki dela pretežno duševno telovadbe, prav tako potrebuje delavec telovadbe in tudi duševne vzgoje. In ravno zato zbira Sokol svoje člane, med katerimi je lepo število delavcev različnih strok, ne samo v telovadnici temveč jim prireja? Zopet člani Sokola. Ni li to krasno harmonično? Tu je polje za vsacega, ki hoče in ima zmogočnost do dela! To je tisto temeljno notranje delo sokolsko, katero vzgaja ljudi, da stopajo potem v življenje prepojeni z zdravimi in kreplkimi nazorji, na katerih podlagi delujejo potem v prospeh in vzgojo naroda. Dajte nam torej ljudi; stopite sami v naše vrste in dlnjite z nami na temeljnih principijih sokolske ideje, — kajti to delo je realno delo v korist naroda! Narod tvorijo družine, družino posamezniki, od katerih je odvisna moč in čilost naroda. Zato pa nikakor ni pretirano ako trdim, da leži v Sokolu moč dvigniti narod do duševnega in materijskega viška in blagostanja. Ozrimo se samo na sever in poglejmo Čeha na tem polju ako je že nasa napaka, da so nam Čehi v vsem za vzgled. Napaka pa temelji v tem, da gledamo češki narod samo v njega sedanjosti ne iščemo ali pa premašo zasledujemo vzroke, ki so dvignili ravno ta sorodnu narod na to kulturno stopinjo, na kateri se nahaja sedaj. Ni pretirano ako trdim, da je bil Sokol glavni faktor ki je pripomogel v vzgoji češkega naroda. In ravno zato iščimo tudi mi rešitve narodu v zdravi ideji sokolski! V njegovih telovadnicah, na njegovih izletih, na predavanjih in pred vsem zopet v telovadnicah. Tu so tla, na katerih naj bi rastla naša mladina in kjer naj bi si nabirala moč za svojo prihodnost. Je pa to tudi pri sedanjih razmerah mogoče? Odločno zanikam vsled vzrokov, katere nahajam med nami samimi in izmed katerih mi posebno eden podkrepuje to zanikanje t. j. nerazumevanje sokolske ideje, jednostransko razumevanje iste in pa brezbržnost do spoznanja iste. Vse to nahajamo med člani Sokola samimi. Po mojem mnenju, in to zlasti pri naših razmerah, ko potrebujemo še vedno največ propagatorjev, bi moral biti vsak član cel Sokol in povsod: pri svojem poklicnem delu, v telovadnici in pred vsem v družbi; povsod bi moral nastopati kot interpretator misli sokolske. Toda tudi ta prva pot je še daleč pred nami in treba bi bilo pričenjati največkrat pri posameznikih. Pridobivati ljudi, reformirati iste v tem smislu, da bode vsak razumel zakaj se gre, zakaj se ima boriti in kakšni cilji leže pred nami. Da ne bode član Sokola samo nosilec sokolske uniforme, temveč nosilec ideje društva, čeprav član je! Na tem polju vidim prvo in najpotrebnnejše delo, ki zahteva sicer mnogo časa in energije in mnogo požrtvovanih moči, aka hočemo vsaj nekaj doseči in ne zaspasti v blžnjem miru . . .

Ljubljanski Sokol prekorači letos štiridesetno dobo svojega obstanka. Pogled nazaj naj nas ne plasi, temveč smatramo to štiridesetletnico, v kateri se nahajamo, kot neko prehodno dobo v razvitku slovenskega Sokolstva. Obrnimo pogled v bodočnost in upajimo, da bode že petdesetletnica ljubljanskega Sokola jasnejša. To pa je odvisno od nas samih in v prvi vrsti od naše mladine. In zato: pogumno naprej! Mi verujemo in v naši veri leži moč!

J.

Lupšev potovanje na severni tečaj.

Naš mladi rojak inžener F. Lupša v Ormožu, ki je, kakor se je še pred kratkom čitalo, bil imenovan udom c. kr. geografskega zavoda na Dunaju ter je pri različnih korporacijah znan kot neutruen opazovalec narave, se pripravlja na potovanje na severni tečaj naše zemlje. Po večletnem študiranju razmer, ki vladajo na severnem tečaju, po katerem še ni stopala človeška noga in kjer še ni gledalo človeško oko krasnih luči na nebesnem oboku, je izdelal kot prvi Slovenec projekt, ki se odlikuje od vseh dosedanjih podjetij. Prvkrat je razkril g. inženzer Lupša željo potovati v kraje ledu že pred dvema letoma v Nemčiji v nekem predavanju; potem je izjavil v preteklem letu v naravoslovnem deželnem muzeju na Koroskem isto misel, a sedaj se že pripravlja na daljno pot.

Kake so razmere v severnotočajnih pokrajih? Brezvomno so bile v zadnjem času tu se razprostirajoče pokrajine, v katerih se je veliko žrtvovalo, ne da bi se primerno toliko tudi doseglo. Tukaj pa ni bila, kakor bi marsikdo mislil, merodajna morda radovodnost in strmenje, katero priznava navadno znanje o resničnih in gotovih razmerah v okrožju tega tečaja, ker te v večini ledom prevlečene, vendar tudi z mnogimi krasotami obdarovane pokrajine mejijo celo na deželi, v katerih vlada že sto in stoletja civilizacija: tu je tisti čut, ki navaja tukaj brabre može, že sam ob sebi razumljiv. Torej je preiskovanje arktike za znanje potrebljno in resnično lahko opazimo, kako lepo in krasno se je začelo znanje razvijati tudi po tem polju.

Toda vrnimo se spet k projektu našega Slovence! Pri svojem podjetju se g. inženzer Lupša opira največ na zmerno premikanje velikanske ledene puščave od izhoda preko tečaja proti zahodu (Grönland). Na vprašanje, ali Nansen tako potovanje odobrava, odgovoril je ta zasluzni in najslavnejši zasledovalec g. inženzer Lupš to, da le edino ta pot more peljati do cilja. Iste mnjenja je prof. dr. Mitteregger in še drugi, na katere se je g. inženzer Lupš z omenjenim vprašanjem obrnil. O tem pa se tudi lahko sami prepričamo, ako čitamo, v zgodovini, da so bila do danes že vsa podjetja v evropskih severnih morjih, kakor tudi na zahodni strani, namreč skozi Robezonovo ožino, negativna, prvič zaradi prevelikega nakopičenega ledu, katerega je prinesel velikanski polarni tok morja od izhoda semkaj, in drugič zavoljo tega taka samega, ki tukaj že proti jugu drvi, ter tako vsako potovanje proti severu ovira.

Omenjeno naj bode tudi to, da se podjetje g. inženera Lupše odlikuje od vseh drugih v tem, da on popušča ladjo, brez katere bi se bili prejšnji zasledovalci čutili izgnabljeni. Zakaj? S kratkimi besedami odgovarja g. inženzer Lupš: „Vsak, ki hoče v sredino severne pole, naj se vsede na izhodu, recimo nekoliko v severu od Wrangelove dežele, na neizmerno ledeno puščavo, ki plava po morju od kraja do konca. Ladja je tukaj nepotrebna, kajti ona bi morala zamrzni v to puščavo ter bi bila tako podvržena naravnim silam, ki jo lahko vsako minuto stisnejo in pokončajo. Majhna in topa hišica na primerni in posebej za to konstruirani podlagi na površju ledu daje isto zavetišče, vendar je veliko ce-

Spis bi bil preobširen, aka bi hoteli poročati natančnosti podjetja. Sicer bode prišla kmalu zopet priložnost, ko bomo več slišali o napredku tega Slovence. Zopet se vidi, da naš slovenski duh ne miruje in tudi ne bo miroval, dokler se mu ne presreči do speti na visoko stopnjo znanja v vsakem obziru. Le hrepenenje po znanju žene može, ki zamorejo sicer le počasi do sredine nepoznanih krajev, ne boječ se nevarnosti, ki jim pri vsakem koraku prete zabraniti pot — tukaj v lednih puščavah se postavijo v bran hidum sovražnikom življenja, kakor večni noči, zimi, led, pomanjkanju itd.

To podjetje naj bi služilo zopet v dokaz, da imamo mi Slovenci može, ki so zmožni pred vsem svetom nastopiti v isti vrsti in z istimi idejami kakor učenjaki vseh drugih narodov in zato bi bilo želiti, da bi si ta izborna načina pridobil pred vsem simpatijo pri našem narodu. Od mnogih strani so g. inženzerji Lupši došle že čestitke, različni nauki in pravila, po katerih naj bi svoje podjetje organiziral, vsakovrstne ponudbe itd.

J. St.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 20. junija.

— **Osebne vesti.** Odbor mesta Idrije je imenoval gosp. Julija Novaka, c. kr. davčnega praktikanta v Logatu mestnim tajnikom.

— **Župan Hribar** odpeljal se je z občinskim svetnikom dr. Majaronom in magistratnim ravnateljem Ivanom Vončinom k zborovanju zastopnikov avstrijskih mest na Dunaj. Dne 24. t. m. poklonila se bodeta župan in občinski svetnik dr. Majaron naučnemu ministru, da mu izročita v smislu sklepa občinskega sveta prošnjo in spomenico glede ustanovitve slovenske pravne akademije v Ljubljani. Dne 25. t. m. odpelje se župan zaradi ustanovitve delavnice v Beljak k obratenemu ravnateljstvu c. kr. državnih železnic.

— **„Slovenec“ in pamet njegovih naročnikov.** Včeraj poroča škofov list z veliko radostjo, da preneha »Jednakopravnost« v Idriji. Temu dostavlja: Pogrešal liberalnega

lističa ne bo nihče. Idrijski liberalci so si izbrali za svoje glasilo »Slov Narod«, ki je znan po svojih psovkah na slovensko delavstvo in ki je posvoji vsebini primeren politični pameti idrijskih liberalcev. Tako tako »Slovenec! Dobro! Ali dopusti nam naj, da preiščemo malo, kaka mora biti pamet njegovih načrnikov da je primerna njegovi lastni vsebini? Tako smo čitali pred kratkim v škofovem glasilu, da je nekje na Notranjskem Marijina hči zaklala starega petelina, katerega so, potem poslanec v Dobropoljih, je v t. s. svoji izjavi podoben oslu, kojega preganja fiksna ideja, da je postal doktor teologije ali še kaj večjega. Da je začel možiček v tak deliriju, temu se ni čuditi, ker skuša oprati svojega mojstra, dr. Šusteršiča, ki se je izjavil, da rajš razbije deželni zbor, nego bi dovolil, da se učiteljstvu ne korist povišajo deželne priklade. In to pranje ni lahko delo. Regulacija učiteljskih plač bi zahtevala 1.000.000 K. To sprevidea je tudi neznačna Jakličeva inteligencija. Dobiti tak znesek, ne da bi se povikale deželne priklade, moglo bi se le potom čudeža zgoditi. Če bi se ta čudež na primer zgodil nad Jakličem samim: da bi namreč vstopil v deželno službo, ter bi hrustal osat, cekine pa od seba dajal! Družega izhoda res ne poznamo. Tudi Jaklič ga dandasne še ne pozna! Zahleva pa, da se mu pusti čas, da o tem premislja. Odločno pa odklanja, da bi mu tovariši tudi predpisovali, za kak način regulacije naj se angažira! To je njevova stvar! Način regulacije namreč! Moška beseda! Pustimo torej, da visoki gospod iz Dobropolj nekolicu časa premislja o t. s. stvari! Da bi se v možganih tacega gospoda pričelo takoj daniti, tega res ne moremo in ne smemo zahtevati! Dajmo mu torej časa, naj premislja! Na leto potrebuje 1.000.000 K, deželna priklada je nedotakljiva, a učiteljem se morajo plače regulirati! Samo način regulacije, to je vrag! Pa zaupajmo v Boga in Jakliča! Zadnji jo že pogodi: če ne drugače, bo pa predlagal, da naj se v namen omenjene regulacije konfiscira cerkveno in duhovniško premoženje po celi Avstriji! Probatum est!

— **„Slovenija“ na Dunaju** je o svoji veliki važnosti prepričana, a ta važnost jo ob jednem navaja s ponosom, ki, kar se tiče visokosti, vspešno tekmuje s starodavnim našim Triglavom. Sedaj je nekdaj zelo svobodno mislno akademično društvo zadostilo potrebi, ki jo je že par sto let ostro občutila slovenska javnost. Izdajati je pričelo svoje glasilo, ki se sedaj piše v jednem samem eksemplaru s poniznim črnalom, a dvomni ni, da se prav kmalu oglaši obilo založnikov, ki se bodo vtrgli za to, da bi smeli tiskati svečnovi list »Slovenije« na Dunaju, list »Iskre«. Prvo številko smo dobili slučajno v roke, in radi priznamo, da nas je duševitost, ki šviga po teh iskrah, kar fascinirala. Samo pošlušajte, kaj pišejo »Iskre«: »k ustanovitvi novega slov. akad. društva na Dunaju!« Težak je bil porod, a končno je vendar ugledalo luč sveta najmlajše dete kranjske liberalne ideje. Ako že starikava mati po dolgem prestanku zopet rodi, je to abnormalen slučaj, in sad takega poroda navadno nima življenske moči. Tudi mlada »Sava« (po domače »Gradašica« op. stav.) najbrže ne preboli otroških bolezni. Nočemo se tukaj dotakniti njenih očetov, nočemo razmotriti motivov, ki so vodili gospode pri snovanju tega anahronističnega društva, pustimo na stran častižljnost, žaljenje samoljubje, Vereinsmeierei i. t. d. Konstatujem le fakt, da se še nahajajo slov. dijaki in sinovi proletarskega naroda, ki se ogrevajo za kapitalistični liberalizem. Da prija liberalizem »dobrogogenjem« gospodičem iz boljih hiš, se ne čudimo, čudimo se pa onim, ki gredo z njim črez drn in strn. Gospoda, ali Vam je neznan socijalni tok časa? Kako se morete navduševati za liberalizem, ki so ga vrgle že vse napredne kulturne dežele mej staro žaro?« — Raca na vodi, zdaj pa sta jo staknila

Dalje v prilogi.

kako kranjski liberalizem, kakor dunajška „Sava“. Tacega vdarec posebno kranjski liberalizem ne bo mogel preboleti! Vsekako je po njem! V prvi vrsti nam imponuje tudi stavec, ki piše list „Slovenije“ s črnilom, pa dobiva pri tem še vedno časa, za posebne svoje opombe. Da se „Iskre“ potezujejo z vso vmeno za to, da se podeli vsakemu ljubljanskemu lemenatarju značaj akademika, in da se bahajo s tem, da se v Dunajski „Sloveniji“ z velikim vesphem čita tudi kranjskega Koblarja „Slovenski list“, temu se nikdo žudil ne bode: gliga rayno vkljup Štriba! Dobili se bodo morda ljudje, ki bodo, prečitavši „Iskre“, imeli vtis, da je vse to, kar so čitali, več ali manj akademična smešnost, ali še celo akademična mlečnost. Da pa ne bode kakih neljubih pomot, pripomnimo takoj, da mislimo, da mi sami ne pripadamo mej omenjene ljudi!

Novo sejmišče v Žireh je že dolgo časa točka vedenega preprija med ondotnima strankama. Občina, katera ima sejmove v svoji oskrbi že nad šestdeset let, priredila je novo, tudi v vasi Žiri ležeče, kako pripravno sejmišče ter v ta namen izdala že lepo sveto. Klerikalci pa hočejo imeti sejmišče v nekem močvirju. Naša deželna vlada je sedaj izdala prav salamonično odločbo; vsakemu je dala nekaj, polovica sejmov bodi na vseskozi praktično urejenem novem sejmišču, druga polovica pa v starem močvirju. Tako se naša premodra deželna vlada ni hotela zameriti niti jedni, niti drugi stranki. Njena odločba ni ne krop, ne voda, in gotovo ne dopada niti jedni niti drugi stranki. Občina se brez dvojbe pritoži proti polovičarski odločbi deželne vlade. In gotovo z vesphem!

Najhujši klerikalec vipavski obsojen. Pretekli teden se je izvršila pri vipavski sodniji, kjer kraljuje znani Jurček Polenšek, jedna največjih in najzanimivejših kazenskih razprav, kar pomni vipavsko ljudstvo. Na zatožni klopi je sedel znani Janez Sajovic, trgovec in posestnik iz Podkraja in še sedemnajst drugih Podkrajcev, vsi klerikalci iz celega srca in cele duše. Tožila pa sta jih Alojzij Kobal, načelnik Podkrajskega gozdnega odseka in Janez Trkman, tamošnji gozdni čuvaj, in sicer radi tega, ker je Janez Sajovic z neko češkarjo, katero je dal podpisati od drugih soobtožencev, in katero je potem poslal Alojziju Kobalu, le-temu kot načelniku gozdnega odseka očital in ga dolžil, da pristransko postopa, Janeza Trkmanna pa z neko, od njega in vseh drugih podpisano vlogo na deželni odbor kranjski naravnost obdelil, da postopa v svoji službi pristransko in nepostavno. Pri razpravi dne 18. t. m. je Janez Sajovic s pomočjo dr. Brejca nastopil dokaz resnice za svoje trditve. Napoldil je k sodniji — lahko rečemo — vse Podkraj, tako da so bili tisti dan baje trije možaki ostali doma v Podkraju. Vsi drugi nad 50 ljudij — so nastopali kot priče. In kaj se je zgodilo? Niti ena priča se Sajovicu ni obnesla in niti najmanjšega nereda se ni dalo dokazati tako Lojzetu Kobalu, kjer Trkmanu. Nasproti pa je mnogo prič le potrdilo, da je gospodarstvo pri gozdnem odseku izborni v vsakem oziru in da so Podkrajci lahko veseli svojega vestnega čuvaja Janeza Trkmana. Po sklepu tega žalostnega in obupnega dokazovanja poprijel je za besedo zastopnik obožitelj dr. Konrad Vodusek in povedal Janezu Sajovicu vse, kar mu gre tako, da ne pozabi izlepa tega žalostnega dneva, ko se ga je Vipavcem od vseh razsvetlilo in se mu dokazalo, da se je iz same slepe strasti in pohlepnosti pôtem denuncianstva lotil časti poštenih naših vipavskih mož. Zato pa se je v tisto jamo, katero je kopal drugim, prevrnil sam in težko, da se še kedaj izkoplje iz nje. Kajti konec razprave je bil ta, da mu je sodišče — z izredno milostjo — naložilo 80 kron denarne globe ter ga obsojilo v povračilo kazenskih stroškov, drugim obožen-

cem pa odpustilo, češ da niso vedeli, kaj so podpisali. Tako je tedaj Sajovic zopet enkrat neusmiljeno pogorel in se mu smeje cela Vipavška dolina.

Dogodek v Ricmanjih. Kar počenja tržaški namestnik Goess, je že v nebo vpijoče. Kakor da bi ne bilo nad njim nobene višje osebe, se čuti oblastnega. Znamo je, da je cesar dovolil škofu v Križevcih, da sprejme ricmanjske prebivalce v svojo cerkev. Že so javili Ricmanjci svoj izstop iz katoliške cerkve, kar se ogliši zopet Goess. Ta začetnik židov in rimske cerkve je uredil, da se bo kaznoval z globo 50 K event. z zaporom vsak Ricmanjec, ki ne pusti otroka v rimskokatoliški cerkvi krstiti. Ne vemo ali smo še v Avstriji, ali v kakšni Zuklukarski državi!? Kje ste zakoni in pravice?

XXXIX. redni občni zbor „Slovenske Matice“ bude v ponedeljek 22. rožnika ob pola desetih popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“ na cesarja Franca Jožefa cesti. Vrsta razprav: 1. Predsednikov ogovor. 2. Letno poročilo tajnikovo za dôbo od 1. rožnika lani do 31. velikega travna letos. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za l. 1902. 4. Volitev treh računskih presojevalcev (§ 9. lit. a) dr. pravil. 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za l. 1903. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora.

Razstava ženskih ročnih del. Za danes je nekaj vrst o otvoriti te razstave. Bravissimo, naše vrle Slovenke! To ni nekaj, to je izborna, to je imenitno! Razstava presegajo zares vsa pričakovanja; iznenadi, očara te!... Ti zanimivi poredni razdelki tvorijo imponantno skupino, tvorijo velikansko moč ženskega uma, ženske pridnosti v krogu več šole in svojih. Razstava ima pa tudi namen učiti in spodbujati naše pojmaže praktično domače ročno delo —. Opazoval sem obiskovalce in sledil utisu na nje... Pri vsakem koraku čut si neprisiljene: »a, a, ah — to je lepo, ne pričakovan lepo —«. Vsak najde v razstavi svoje, budi razvajemec moderne šole ali očak našega kolovrata... Začetek je tukaj, led je prebit... Naprej in pogum! Ocenili budem, kakor mogoče strokovnjaško razstavo in zgodovino neno v predelkih prihodne dni. Danes pa bi opozarjal vedejo naše kraje: Vrhniko, Loko, Kranj, Kamnik itd., da pridejo, gledajo in strme. E, ne škodoval bi obisk marsikateri in kateremu iz drugih naših pokrajin. Ali kaj? »Narod u boštva smo zdi hujem o! Ne! Poprimimo se zopet kolovrata in igel po deželi in drugod in ne znosimo vse krajcarje za mreže in pajčevine v štacune... In bolje bode! — Didi.

Na kmetijskem preskuševališču na ljubljanskem barju v Črni vasi, ki je subvenzionirano od c. k. ministra za poljedelstvo, so se tudi letos poskusili, kako pravilno urediti na ljubljanskem barju menjalne in trajne travnike in pašnike, prav dobro sponesli. Priporočamo torej gospodarjem, da si to preskuševališče, katero je kakih 300 korakov od ljudske šole na Karolinski zemlji oddaljeno, še pred košnjo ogledajo. Pojasnila v teh preskušnjah daje »Društvo v pospevanje obdelovanja ljubljanskega barja«, oziroma tajnik tega društva, dr. E. Kramer v Ljubljani.

Iz Šiške nam poročajo: Kako vsako leto, tako je tudi letos priredilo tukajšnje učiteljstvo s šolsko mladino 17. t. m. izlet na Rožnik. Med potjo so napajale gozdove vsele koračnice, ki so kar kipele iz otroških grl. — Ob 8. uri je bila sv. maša, pri kateri so dokaj dobro peli učenci IV. razreda. Po maši so se otroci pogostili ob dobrini postrežbi g. gostilničarja Peršina, za kar se mu tukaj izreka zahvala. Hvala tudi vrlji gospo Javoršekovi, obema gospicama učiteljicama in nadučiteljicama g. hčerkama za obilen trud pri postrežbi otrok. Med veselim petjem in različnimi igrami je hitro mineval čas in v veselo-žalostnimi pogledi se je mladina poslovila od tako lepega dne. Da se je mogla ta veselica izvršiti tako povoljno, pripravljala je posebno gospa Juvandževa, gg. Kosler, Knez, Reininghaus, Bollafo, Maurer, Hudabinigg, Zajec, Krisper, Stelé, Suwa, Vodnik, Mathian, Zorman, Fr. Burgar in drugi. Živelji prijatelji šolske mladine. Z.

Družba slov. igralcev iz Ljubljane igra, kakor že omenjeno, nočjo in jutri v Idriji. V ponedeljek odpotujejo igralci v Postojno, kjer igrajo tri večere zapore-

doma. Postojanski dramatični klub je z veseljem prevzel prireditve teh predstav. »Cítalica« in »Sokol« boda skrbha, da se bode občinstvo in mnogobrojno udeležilo teh predstav.

Je Idrijo javna ali zasebna last? Pod tem naslovom se nam piše iz Idrije: Tukajšnji c. kr. gozdnoski oskrbnik lasti si vse pravice do reke Idrije ter jo smatra za svojo zasebno last. Da pa ni vse eno ali je Idrijo javna ali zasebna last, navajam § 1. dež. vod. zak. z dne 15. maja 1872, ki se glasi doslovno: »Vsa kateremu je pripravljena na javnih vodah navadna, brez posebnih priprav mogoča, enako rabi drugih ne izključuja raba vode za kopanje, pranje, napajanje, plavljenje in zajemanje, potem za pridobivanje rastlin, blata, prsti, peska, pruda, kamena in ledu, na krajih za to rabo ne prepovedanih, kolikor se s tem tek vode in bregovi ne poškodujejo, tuja pravica ne žali in se nikomur škoda ne dela, vendar pa se morajo policijski predpisi spolovati.« Na podlagi tega paragrafa bi imeli tedaj pravico prebivalci Idrije v gotovih mejah pridobivati pesek i. dr., ne da bi plačevali za to kake pristojbine c. kr. gozdnemu oskrbniku. Gozdnoski oskrbnik pa tudi pri raznih komisijah postopa tako, kakor da ima ono edino vse pravice do vodne moči in struge Idrije in zato je želeti, da se ta za deva pojasni. Radovedni smo, kadar in na podlagi katere listine je pričla Idrija v zasebno last gozdnega erjara!«

Delavska brašna društvo v Idriji priredi v nedeljo, dne 21. t. m. na vrta g. Iv. Grudna v Jelčenem Vrbu svoj prvi letoski tamburaški in pevski koncert. Na sporedru so izbrane nove glasbene točke. Začetek ob 4. uri popoldne. Dolžnost narodno naprednega občinstva je, da z mnogobrojno udeležbo izrazi vremenu društva svoje priznanje.

„Jednakopravnost“ v Idriji prenega izhajati vsled premajhne gmotne podpore od strani somišljenikov.

Iz Novega mesta se nam piše: Čuje se, da namerava tukajšnji c. kr. priv. meščanska garda prirediti v teknu meseca julija slavnost na čast stvoju 50 let službojučemu stotniku g. Ant. Vertačiču, kakor tudi gospodoma bratoma Janezu in Mihu Jazbecu, katera sta že po 55 let pri gardi. Slavnost utegne biti prav lepa. Kaj več poročamo prihodnjč!

Iz Št. Petra na Pivki piše: Nam je: Letos nam bo prekrbela »Družba slov. igralcev« zavaro na sv. Petra dan popoldne ob polu 4. uri v hotelu »St. Peter« pri g. Gržini. Igrala bode »Družba slov. igralcev« veseloigro »Ženski Oteloc. Sedeti se bodo že preje dobivali pri g. Gržini. Igrala bode »Družba slov. igralcev« veseloigro »Ženski Oteloc. Sedeti se bodo že preje dobivali pri g. Gržini. Igrala bode »Družba slov. igralcev« poseti naš Št. Peter in uverjeni smo, da bomo imeli ta dan izvanreden užitek, za kar moremo biti že naprej hvaležni »Družbi slov. igralcev« in g. Danilu, da je sprejel naše ponudbo. Okoličane pa nujno vabimo in opozarjam na to predstavo, da se je kar najobilnejše udeležje. Torej na svodenje na sv. Petra dan ob polu 4. uri popoldne. P.

Gleispach pri delu. Niti eden dan ne preteče, da bi se ne izvedelo o novih slučajih kršenja naših narodnih pravic s strani Gleispachovih sodnih uradnikov in uslužencev na Slovenskem Štajarskem. V Celju v velikem delu nemštvu vzdržuje baš nemškonacionalno sodno uradništvo. Nemški časopisi žive od dopisov teh ljudi, celjska nemškonacionalna godba sloni na ramah od Slovencev plačanih sodniških uslužencev. Znamo je, kako ulogo so igrali ti ob volitvah v brežiški okrajni zastop in ob prilikih drugih nemških lumičarj, recimo ob priveditvah bankljade prusofilske županu Rakušu. Kako ti uradniki kažejo svoje nemško srce tudi v službenem poslovanju, o tem je tudi Gleispach s svojimi pajdaši vred do dobra poučen. Toda kako se potrudijo ti možje neznosno sodne razmere na Spodnjem Štajarskem ozdraviti? Začeli so vsled večmesečnega hujskanja s strani istih nemškonacionalnih sodnih uradnikov zasedovati slovenske — o vetrniške kandidate, ki so v brezplačni enoletni sodni praksi. Začela se je disciplinarna preiskava zoper gg. dr. Karlovščeka in dr. Gvidona Šernca, ker sta se kot pravna praktikanta v prostih urah udeleževali političnih shodov! To je nekaj tako nečuvnega, da bomo o tem, ko se razmerek nekoliko dalje razvijejo, zelo odločno govorili. Gleispach že na prej preročujemo, da bodo izbruhni njegove onemogočne mržnje zoper Slovencev imeli isti vseph, kakor jeza

perzjskega kralja nasproti morskim valovom. Dogodek, katerega smo omenili, boda pa treba dobro zapomniti — in maščevati.

Kmetje, glejte, kaj podpisujete! Že mnogokrat se je tožilo o sieparjih in goljufijah tujih nemških agentov nasproti našim kmetom. Tak nepridiprav obljudbla vse mogoče in se zapriseza do nebes in v dno pekla, koliko koristi bodo kmet od njega imel in nazadnje marsikoga pregovori, da veruje sedem. Toda da bi se šlo za ustno izrečene besede, bi se že ne zgodilo toliko nosrečje. Pa taki agenti imajo že pripravljene tudi pismene po godbe in silijo kmeta, da jih po ustremem dogovoru podpiše. Kmet seveda vpraša, kaj naj pravzaprav podpiše. Agent pravi, da to, kar sta se ustno dogovorila. Kmet sam pa je še nadalje pobrigala za Lercherja in izvedela, da je bil v Braili zapleten v nekotatino juvel kottatinski prikrivalec, da se je sicer postopanje proti njemu zaradi pomanjkanja dokazov ustavilo, da pa je še vedno pod policijskim nadzorstvom. V Braili so našli takrat prijem mnogo juvel in dragocenih kamnov in so konštatirali, da se peča v prvi vrsti z ambulantnim prodajanjem juvel in dragocenih kamnov, dasi ima sicer le trgovino z japonskim pohištvo. Kakor v Ljubljani, tako je tudi takrat v Braili dejal Lercher, da ima juvele in kamne iz raznih inozemskih mest, češ, da je potoval po Avstraliji, Japanu, Kinškem, Indiji itd. Tudi so v Braili našli pri njem več raztopljenih zlatih prstanov, ker ima on sploh navado, zlatnino, ki pride v njegove roke, raztopiti in predelati. To smo pojasnili, ker se o arretaciji Lercherjevi širijo kaj čudne govorice.

Poskušen samomor. Iz Trsta se nam poroča: V sredo ob 8. uri zvečer je zapustila 21letna Antonija Udavicih svoje stanovanje in se podala v neko zakotonu ulico, ki je navadno zvečer popolnoma prazna. Vzela je pa s seboj terpentinovalga olja in fenilove kislino, katero je zavžila. Kmalu na to so slišali mimočodi ljudje neko stokanje, in res našli so dekle, ki slovi kot posebno lepa že skoraj nezavestno. Tako so jo odvedli v bolnico, kjer je počasi okrevala. Vzrok samomora je bil njen ljubljenc, ki se je ravno ta dan poročil z drugo.

Roparski napad. V Trstu je napadel v torek neki neznan lopot kmeta Ivana Samec iz Krškega. Zgrabil ga je za vrat in mu grozil z nožem, ako mu ta ne da svojega denarja. Samec je klical pomoči, a ker je le ni bilo, da je slednji roparju svojo močjo, v kateri je imel 4 K in nekaj vinarjev. Policija skrbno poizveduje za roparjem.

Kres na Drenikovem vrhu. Kakor običajno, žgal se bode tudi letos na krasni večer na Drenikovem vrhu velik kres. Za pijačo in jed skrbel bode gosp. Alojzij Rus, gostilničar v Ljubljani.

Zrakoplov v Ljubljani. Jutri ob 3. uri popoldne se vzdigne na dirkališču v Lattemanovem dreverdu zrakoplov Steffn v svojem velikem balonu v zrak ter bo potem v zraku na svoji padalnicu izvajal razne produkcije. Občinstvo se prosi, da ne glede le od zunaj, ker ima podjetnik velike stroške, a vstopnina je minimalna. Vstopnice se dobre v glavni trafi na Mestnem trgu, v trafi Šešarka, pri »Slonu« in »Lloyd«.

Kupčevalce z diamanti. Dne 23. majnika t. l. je prodajal pri tukajšnjih zlatarijih in urarjih neki Dominik Lercher iz Braile na Rumunskem zlate prstane, zapestnice, ure, uhane, brože, krvatne igle, nove in stare in razne dragocene kamne. To izvedela je mestna policija, ki je Lercherja ustavila, in ker se ni mogel izkazati o provenienči reči, ki jih je prodajal, vtaknila v zapor, da se dozene njegova identiteta in okolnost, odkod da ima zlatnino in dragocene kamne. Lercher, ki je dejal, da je prišel v Ljubljano kupovat zobtrebce, ni nikakor izgledal kakšen trgovec z juveli. Reči, ki so se našle pri Lercherju, so bile sumljive provenience, ker so nekatere bile razdejane, nekatere pa so imele še numeracijo na sebi in kamni so bili deloma izrušeni iz okovov. Tudi način, kako je Lerher imel te reči spravljene, je bil že sumljiv. Imel je namreč posamezne reči zavite v papirčki in v vsakem žepu nekaj, celo po sračju, ki je imel več zastavnih listkov, s katerimi so bili v neki zastavniči v Budimpešti zastavljeni diamanti za približno 3000 kron. Ti zastavni listki so bili zapadli. Ker se je Lercher skliceval na to, da je na Dunaju znan, so se po poizvedbe vršile na Dunaju in res se je dognalo, da ga poznata na Dunaju neki urar in neki trgovec, prvi ga je poznal na Ogrskem, drugi pa na Dunaju, ker je prišel parkrat v njegovo prodajalnico. Le-ta dva sta Lercherja lahko označila kot nesumljivega človeka in sta potrdila o njem, da jima je res znano, da kupuje z zlatnino in z dragocenimi kamni, katerje je prinesel baje seboj iz orienta.

Ogre v Ameriko. Danes zjutraj odpeljalo se je 80 Ogrov v Ameriko. Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg štev. 27. Telefon štev. 99. Od 12. do 18. junija je dela iskal 16 moških in 48 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 11 moškim in

Poslano*

Pooblaščen sem javiti, da agent Ivan Bihelj v Buksu v Švici, ni zastopnik **Francoske prekmorske družbe**, Comp. generale Transatlantique Havre-Newyork in ne pošilja potnike z brzoparniki te družbe, nego s progo „Amerikan linija“, katera pa ni v nikaki zvezi in nima v Avstriji nikake koncesije.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila za **Francosko prekmorsko družbo Havre-Newyork** izdaja edina na Kranjskem: (1556—3)

konces. potovalna pisarna

Ed. Šmarda

Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dalo takrat mnogostransko porabiti, nego „Mollo“ vo francosko iganje in sol“, ki je tako bolesti utrujajoče, ako se nameže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatojebro, da se priliva kopelom. Steklenica K 1-90. Po poštnej povzetji pošiljaj to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. (10—8)

Pri zdravjenju različnih ran se mora paziti, da se rana še takrat polnoma zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdravde dele. Kratko povedano, rana se mora obavarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obavarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hudi in olašuje bol. Staro, dobro domače sredstvo, ki temu domačemu služi, je najbolj znano prasko domače mazilo“ iz lekarnje B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi, ki pa se dobiva tudi v tukajnjih lekarnah. Glej inserat!

1/4 vina s „Tempel-vrelcem“!
Slasten, rezen okus!
Vzbuja zmerno delovanje srca
in višja slast.
Zahtevajte povsod rogaški „Tempel-vrelec“.

Zahtevajte +

bogato ilustr. cenik pariškega blaga iz gumija, ki obsegata čudovite novosti gratis in franko.

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija
15 H. Schwarzmantel (734)
Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

Na lepo, elegantno obuvalo
se dandane najbolj gleda, zato pa moramo bolj paziti na njaj karor dosedaj. To storimo najbolje, če rabimo čistilno sredstvo za usnje — „Globin“ — iz kemične tovarne delniške družbe Fritz Schulz jun. v Hebu in Lipsku. Navadno voščilo usnju zelo škoduje, nasprotno pa „Globin“ napravi usnje voljno, trdno in ker se Globin zelo malo porabi, je slednji pač najcenejše in najbolj praktično čistilno sredstvo za vsako boljše obuvalo. Firma Fritz Schulz jun., delniška družba v Hebu in Lipsku, je bila že večkrat s prvimi darili odlikovana ter je dobila tudi na svetovni razstavji v Parizu l. 1900 zlati medaljo. „Globin“ se prodaja v trgovinah, ki so v inseratu označene. Pazi naj se na varnostno besedeno znamko „Globin“.

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice.
Dobiva se povsod. (705-15)
Glavna zalogaj: Dunaj, I., Predigergasse 5.

Po ceni in izredno dober je Haarmann & Reimer-jev vanilin sladkor

ki izpodriva dandane vedno bolj prej rabljeni vanilini, ki ni samo prav drag, temeč tudi po svojem učinku dražljiv in zato škodljiv. Čisti vanilini, združen sladkorjem, pa daje **izborni okus vanilje, prekasa pa jo v finosti vonjave, izdatnosti in cenenosti**. Za peko in močnate jedi naj rabi vsaka gospodinja le Haarmann & Reimer-jev **vanilin sladkor** v malih tavirnih zavitkih po 24 vin, kar je enako 2 kosoma vanilije. Izvrstno in zares priporočljivo blago se dobiva po vseh boljših špecerijskih in delikatesnih trgovinah v Ljubljani in Kranju. (933—12)

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborni deluje dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

katera utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpoložja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zalogaj.

Zalogaj vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, špecijalitet, najfinjejsih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

Poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. (205—22)

Darila.

Upravnitvnu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Josip Brinar v Šešnici 5 K kot 1/4 čistega dohodka deklamatorske predstave hrvaške tragedinje gospe Matilde Teodorović — dne 16. junija t. l. — Gosp. Josko Verdir v Kranji 12 K, nabrala gospica Demšar, postarica v Tupalčah, v veseli družbi na Jezerskem. — Skupaj 17 K. — Živelj!

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Obračni kurzji dunaj borzo 20. junija 1903.

Naložbeni papirji. Debar Brago

1/2% majeva renta 100/20 100/40

1/2% srebrne renta 100/10 100/30

1/4% avstr. kronska renta 100/60 100/80

1/2% zlata 120/95 121/16

1/2% ogrske kronske " 99/40 99/60

1/2% zlata 120/5. 120/75

1/2% posojilo dežele Kranjske 99/75

1/2% posojilo mesta Spljeta . . . . . 100—

1/2% Zadra . . . . . 100—

1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902 . . . . . 101/10 102—

1/2% češka dež. banka k. o. . . . . 99/60 100—

1/2% zast. pis. gal. d. hip. b. . . . . 101— 101/25

1/2% pešt. kom. k. o. z 106/75 107/75

1/2% pr. . . . . 100— 102—

1/2% zast. Innenst. hr. . . . . 100/50 101—

1/2% ogr. cent. deželne hranilnice . . . . . 100/70 100—

1/2% zast. pis. ogr. hip. b. . . . . 100— 101—

1/2% ogr. lokalne železnice d. dr. . . . . 100— 101—

1/2% češke ind. banke . . . . . 100— 101—

1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel. 98/50

1/2% dolenskih železnic 99/50 99/75

3/2% juž. žel. kup. 1/4/1 . . . . . 307/60 309/60

1/2% av. pos. za žel. p. o. . . . . 101— 102—

Srečke. . . . . 170—

" 1860/4 . . . . . 182/75 184/75

" 1864 . . . . . 245—

tižske zemlj. kred. i emisije 185/50 187/50

II. ogrske hip. banke . . . . . 275—

srbske à frs. 100— turške . . . . . 261—

Basilička srečke 124/25 125/25

Kreditne 18/70 19/70

Indomoske . . . . . 436— 440—

Krakovske 84/25 88/25

Ljubljanske . . . . . 75—

Avstr. rud. kriza . . . . . 70—

Ogr. Rudolfove 54/40 55/40

Salcburške 26/50 27/50

Dunajske kom. . . . . 68— 71/50

Delnice. . . . . 77— 81—

Južne železnice 85/50 86/50

Državne železnice 673/50 674/50

Avstro-ogrskie bandne dei. . . . . 162/6— 163/6

Avstr. kreditne banke . . . . . 66/2— 66/3

Grške 731/50 732/50

Zivnostenske . . . . . 261— 262—

Premogokov v Mostu (Brüx) . . . . . 65/2— 65/3

Alpinske montan 374/50 375/50

Praške želez. ind. dr. . . . . 162/0— 162/3

Rima-Murányi . . . . . 46/6— 46/7

Triboljevske prem. družbe . . . . . 375— 379—

Austr. orzne tovr. družbe . . . . . 358— 361/50

Češke sladkorne družbe . . . . . 145— 147—

Vafute. 11/30 11/34

20 franki 19/05 19/08

20 marke 23/46 23/53

Sovereigns . . . . . 23/94 24—

Marke 117/30 117/50

Laški bankovci 95/15 95/35

Rublji . . . . . 253— 253/75

Žitne cene v Budimpešti.

dne 20. junija 1903.

Termin.

Pšenica za oktober . . . za 50 kg K 7/33

22 " oktober . . . . . 50 " . . . 6/20

Koraza " julij . . . . . 50 " . . . 6/34

" avgust . . . . . 50 " . . . 5/38

" oktober . . . . . 50 " . . . 5/30

Oves " oktober . . . . . 60 " . . . 5/48

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vsičina nad morjem 306/2. Srednji sračni tlak 736/0 mm.

Junij Čas Stanje opazovalna metra v mm. Temperatura v °C. Vetrovi vi Nebo

19. 9. zv. 731/5 14/9 sl. zahod dež

20. 7. zj. 730/9 14/6 brezvetr. oblačno

2. pop. 730/1 22/9 p.m. jzah. pol. oblačno.

Srednja včerajšnja temperatura 16/2°, normale: 18/2°. Mokrina v 24 urah: 4/7 mm.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih često skušena, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana

MATTONI-JEVO

GIESSHÜBLER

naravno alkalično kiselico

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. (79-2)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassniku in v vseh lekarnah, večj

Mehanik
Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
Šivalni stroji po najnižji ceni.
Bielke in v to stroku
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

◆ Ljubljana ◆
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izviro.
Vsakserina naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamenjujejo. — Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
ključavnica
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogu

štедilnih ognjišč
načrtovalnih kakor tudi najfinješih,
z žolto medjo ali mesingom montiranih
za oblike z počnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnajna
naročila se hitro izvršijo.

Alojzij Kraczmer
prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja
zaloga
glasbenega
čredja.
Lastna delavnica
za popravljanje.
Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja glasovirjev:
L. Bösendorfer.
Ubiralec glasovir-
jev v glasbenih
zavodih „Glasbena
Matica“ in
„Filharmonično
društvo“ v Ljubljani

Modni kamerni. Losko sukno.
Ostanki
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana 26
Špitalske ulice štev. 5.

Najnižje cene.
Največji izbor.
Skrbno izdelovanje.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Zahvalejte pri nakupu
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno.
Kdo hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel
vsak komad ime "SCHICHT" in varstveno znamko "JELEN". (931-7)

VARSTVENA ZNAMKA.

Dobiva se povsod!

Trgovskega učenca

sprejme tvrdka

Jos. Murnik
trgovina s špecerijskim in delicatesnim blagom
v Ljubljani. (1624)

Ljubljanska kreditna banka

išče pod ugodnimi pogoji

spretnega

korespondenta

z lepo pisavo, ki je popolnoma vešč
slovenščine in nemščine; oni, ki so
zmožni tudi hrvaščine in laščine
imajo prednost.

Ista sprejme nadalje

dva praktikanta

ki sta dovršila vsaj z dobrim vse-
hom trgovsko akademijo ter sta
popolnoma zmožna slovenščine in
nemščine. (1644)

Penudbe s prepisi spričeval naj
se pošljajo na **Ljubljansko kreditno banko** v Ljubljani.

NOVO! NOVO!

Likalnik
kuri se s spiritom!

**Najboljšo vrsto pripo-
roča** (1602-2)

Val. Lapajne
trgovina z železom
v Idriji.

Cena za 1 komad 7 kron.

Brez vsakega duha in dima, torej
glavobol izključen!

Surovinsko društvo črevljarske zadruge
v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim poroštrom.

Vabilo
na
poluletni občni zbor
kateri se bode vršili
v gostilni „pri Novem svetu“
dne 5. julija 1903
ob pol 2. popoludne.
DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Poročilo nadzorovalnega odbora.
3. Določitev obrestne mize za izkorisčanje
kredita, katerega vzemajo društveniki.
4. Sklep o najvišji številu amortizacijskih
obrokov pri dovolitvi kredita.
5. Sklep o ustavnoviti prodajalne za črevle.
6. Volitev blagajnika.
7. Raznoterosti.

P. n. društveniki se zaradi važnega
dnevnega reda vljudno vabijo.

(1635) Društveno načelništvo.

Najboljše črnilo svetá.

Kdo hoče obutalo
ohraniti lepo bleščete
in trepično, naj kupuje
samo

Fernolendt čeveljsko črnilo
za sveta obutala
samo

Fernolendt crème za
naravno usnje.

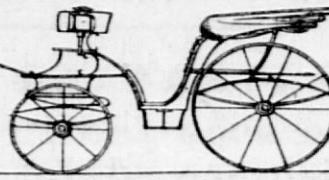
Dobiva se povsod.
C. kr. dvorni založnik.

C. kr. priv.
tovarna ust. I. 1832
na Dunaji.

Tovarniška zaloga:
Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Odlikovanja na Dunaju in Parizu:
zlatna kolajna. V Londonu, Rimu,
Ostende: veliko darilo (Grand prix)

Najnižje cene.
Največji izbor.
Skrbno izdelovanje.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Izdelovatelj vezov
FRAN WISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogu novih
in že rabljenih (1459-4)

vozov.

(1326 15)

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem

v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 2

Filialka:

Resljeva cesta štev. 7

priporoča:

Najboljše urejeno **zalogo raz-
ličnega papirja**, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljež-
nic, črnita itd.

**Kateklizme in šolske knji-
ge za ljudske šole.**

Molitvenike v raznih vežah.

Tiskovine za gospode odvet-
nika in c. kr. notarje.

Fotografične aparate ter k
temu potrebne predmete.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanteri. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Majhen avtomobil

za 4 osebe, dobro ohranjen, je po ceni
na prodaj.

Ogleda se lahko pri Ernstu Speilu,

Trnovske ulice št. 15. (1568-2)

**Kdo hoče poštne prosto po
povzetju sprejeti:**

5 kg Santos kave zelo fine za gld. 7-

5 " Perl " 7-

5 " Liberia " 7-

5 " Portorico " 8 50

5 " Mocca " 9-

garantirano čisto blago prve vrste, naj se
obrno na zalogo kolonialnega blaga

Giacomo Meccia 1568-2

Trst, Via Stadion štev. 22.

Uradniška uniforma

VII činovnega razreda (professorska)
kompletna in skoro nova **se proda**
pri (1549-3)

Antonu Preskerju
krajuču v Ljubljani, Sv. Petra cesta

Kleparski pomočnik
se išče za samostalno delo na de-
želi. Ponudbe na **jizdelovalnico**
domačega orodja (Hausgeräthe-
Manufaktur) v Višnji gori na
Kranjskem. (1612)

Perje

za postelje in puš
priporoča po najnižjih cenah

F. HITI 1124-9

Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Lepo stanovanje

z dvema sobama odda se takoj ali pa
za avgust na **Tržaški cesti** št. 47
v pritličju. Ravnotam se odda za avgust ali pozneje

prostorna prodajalnica
pripravna tudi kot delavnica za vsa-
cega rokodelca.

Na željo tudi z vrtom. (1553-2)

Na prodaj ste

2 hiši

v Mošnjah št. 4 in št. 39

obe v prav dobrem stanju, jedna hiša
je za gostilno, druga za gostače. Tudi
je nekaj vrtov zraven. Cena zmerna.

Več pove lastnica **Marija Po-
gačar** v Mošnjah št. 4, pošta
Radoljica. (1605-2)

Posestvo

v Savinski dolini.

Ker se nameravam preseliti v drug
kraj, prodam svoje posestvo, ležeče v
enem najlepših krajev Savinske doline.
Posestvo obstoji iz več mladih hmelj-
nikov, vinograda, sadosnikov, njiv,
travnikov in malega parka. Velika hiša
s s krasnimi stanovanji, najlepšim razgle-
dom po Savinski dolini in z veliko, čre-
vse evetočno trgovino, ki ima 60—70.000 K
letnegga prometa; poleg se tudi pospor-
derska poslopja, kar je vse v najboljšem
stanu. Natančnejji pogoji pismeno. Naslov
pod E. M. O. poste rest., Celje. 1637-1

MANDELJEVI OTROBI
z vuolichim duhom najboljše sredstvo
ZA GOJITEV POLTI
A.MOTSC & C°, DUNAJ

X3 QUELLENGSL 116 in LUGECK 5-3

Jovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidar-
skim mojstrovim in stav-
benikom svojo veliko
zalogo

najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih

pecij

in najtrpežnejših

štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in
sicer rjavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.

Ceniki brezplačno in po-
štine prosti. (16-25)

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto ben-
čina, smoč, petroleja ter kislin

brez konkurence, brez vsacega duha

po **majnižjih** cenah:

Epilepsija.

Kdor tripi na padavi bolezni, krču ali gib nervoznih bolestih, naj zahteva brogo o tem. Dobiva se brezplačno in ene prosto v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. (2135-42)

Išče se

Lokal

kuhinjo za takoj, ali v kratkem u s Ljubljani oziroma Sv. Petra predmestju, blizu kolodvora ali vojnici. (1452-10)

Ponudbe sprejema iz prijaznosti pravnosti »Slov. Naroda«.

Se nikdar kolesa in stroji

Zako odlične kakovosti po tako neverjetno nizki ceni. Kolesa prve vrste po vzoru iz 1. 1903, najboljše tvrdke K 150—20. že rabljena, izvrstno ohranjena kolesa z ravnim okvirom A K 85, 90 in 100 v brezhibnem stanu. Nova kolesa kolen 9 K, nove cevi za zrak K 5, 6. Sedlo K 5. Acetylensvetilka K 5. petilica za olje K 3. Stopala par K 6. petilica od 80 vin. dalje. Trikotne torbice K 1:30. Zračna sesalka K 4. Teleskopna sesalka na stiri dele K 220. Vsi namensti deli prav po ceni. 1 (1244-4)

Za 50 odstotkov ceneje

Ko odpadčevalni trgovci prodajajo proti gotovini "Singerjeve" šivalne stroje, gonitev z roko K 32, gonitev z nogo z elegančno omarmico K 48. Singerjeve obročasti čolnič (Ringschiff) namesto K 140 samo K 70. Centralni bobin namesto K 160 samo 60. Svetno pošteno jamstvo Razpoljaljev da delo po povzetju. Cenik zaston. Veči ilustrirani katalog kolesnih in strojnih delov s 500 slikami proti znamki 60 v. M. Rundbakin, Dunaj, IX., Berggasse št. 3.

L. LUSER-jev obliz za turiste. Priznano najboljše sredstvo proti kurjem očesom, žuljem itd. 15

Glavna zalog: L. SCHWENK-ova lekarna Dunaj-Meidling. Za Luser-jey obliz za turiste po K 1:20. Dobla se vseh lekarah. V Ljubljani: M. Mardet-schläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik.

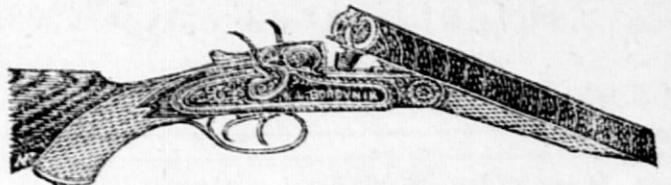
St. 15.416.

Varujte noge

noga, če se nosijo nadnini notranji podplati
noga, če se nosijo z bestovi podplati

pred kurjimi očesi, turi, mokroto in mrazom. Vse te neprilike, posebno nadležen pot in specifične izginjene, če se nosijo dr. Högyes-ov patentirani asbestovi podplati. Par stane 80 K, K 1:20 in K 2:40. Pošilja se po poštji. Prospekti in priznalna pisma od vojaških oblasti in najvišjih krovov brezplačno. Bogata izbera vseh asbestovih izdelkov. Centr.: Dunaj I., Dominkanerbastei 19. (1663-42)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priprava v izdelovanju vsakovrstnih pušek za lovce in strelice po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vspravlja vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. k. preskuševalnicah in od mene preskušene. — Ilustrirani cenik zaston. (22)

Nova rast las!

Na tisoču tu in inozemskih zdravnikov priprava pri nezadostni rasti las in brk Lovacrinovo vodo za lase. Ista podeli možu, ženi in otroku krasne lase, nareja lase goste, dolge, polne, bliščice in svilenomehke, vzdržuje jih mladostno sveže in lepe, obvarjuje jih pred izpadanjem in vzdržuje kožo na glavi čisto in zdrav in tako odstranjuje pleše na glavi. Zgodaj osvetli lasje zadobjivo po Lovacrinu brez barvanja zopet svoje naravno barvo. Lovacrin je najboljši cosmeticum za gojitev las in brk. Lovacrin je od zdravstvene oblasti preskušen in od določnih avtoritet pripozan.

Cena velike sklenice Lovacrin, ki zadostuje več mesecov je 5 K. 3 sklenice 12 K. Sklenica na poskus 2 K. Razpoljaljev proti povzetju ali predplačilu po evropski zalogi

M. Feith, Dunaj VI. Marijhilferstrasse 45.

Zaloge za Ljubljano: A. Kane, droguerist. — Ed. Mahr, Židovske ulice. — Lekarna pri „zlatem jelenu“. (1135-7)

(1520-3)

Razglas.

Podpisani mestni magistrat opozarja na določbe v § 76. cestno policijskega reda za dežel. stolno mesto Ljubljansko. Te določbe se glasę:

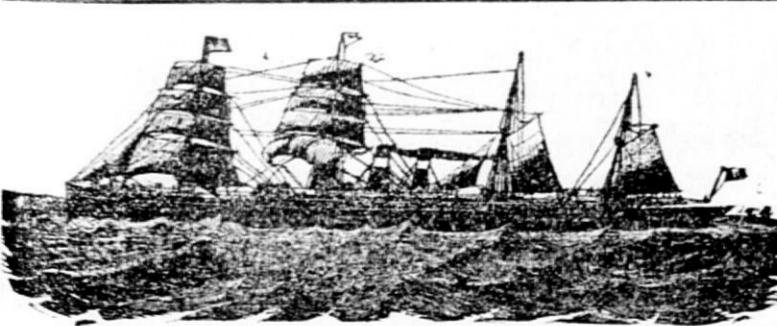
Naprava napisov na izveskih i. t. d. dovoljena je v obče samo po posebni dovolitvi magistrata, kateremu je zadržaj napisa predložiti v odobritev.

Prestopek tega paragrafa se kaznuje po § 117. zgoraj navedenega cestno policijskega reda z denarno kaznijo od 2—200 kron ali pa z zaporem od 6 ur do 14 dn.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 29. maja 1903.

Zupan: Ivan Hribar.

Red Star Line.

Iz Antwerpna

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene. (1626-2)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaji, ali Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

Globin
je najboljše čistilno sredstvo
za lično obuvalo.

Globin napravi usne voljno in trpežno, z njim se hitro doseže najlepši lesk. Nenadomestljivo sredstvo za ohranitev ševarin-usnja, Box- in Calf-usnja ter lakovega usnja. (1623-1)

V zalogi imajo črnega in barvanega tvrdke: Ivan Ječačin, trgovina s špec. blagom. C. C. Holzer, trgovina s špec. blagom. Jos. Kordin, trgovina s špec. blagom. Anton Korbar (Iv. Fabiana nasl.), trgovina s špec. blagom. Edmund Kavčič, trgovina s špec. blagom. Mihael Kastner, trgovina s špec. blagom. Peter Lassnik, trgovina s špec. blagom. A. Lillek, trgovina s špec. blagom. Alojzij Sušnik, trgovina s špec. blagom. Ivan Stritar, trgovina s špec. blagom. Alojzij Sušnik, trgovina s špec. blagom, Zaloška cesta št. 1b.

Josip Reich

→ parna ←

barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4. se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

25

Najboljše spanje

z blaženim čutom v želodcu podeli zvečer

požirek Klauer-jevega

„Triglav“.

Edino prsten pri (11-138)

Edmund Kavčič-u
v Ljubljani, Prešernove ulice
v steklenicah po K 4—, 2-20 in 1-20.

Izplačujoče se postransko opravilo

bez posebnega truda in izgube časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in povod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema (1463-4) zavarovanja proti požaru, steklu, proti škodi pri prevažanju, proti tativni po ulomu in življenju.

Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste rest

Prostovoljno se predra

hiša in gostilna z vrtom
v Spod. Siški, Vodovodna
cesta št. 171.

Več istotam. (1536-3)

Popolna hrana (stanovanje, kopal, oskrbovanje), postrežba na dan od 5 K naprej. V maju in septembru se ceneje.

Zdravilišče Krapinske Toplice
ma Hrvatskem

Sezona od 1. maja
do konca oktobra.

Leta 1902 je bilo 4567 ljudi. Od zagonjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, Od 1. maja vsak dan zvez po omnibusih s to postajo. — 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, miščini in členski revni in njih posledičnim boleznim, pri ishlji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otrpnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike basinske, separate kopeli, kopeli v banjah in pršne kopeli, izvrstno urejene potinice (sudariji), masaže, elektrika, sved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobre in nedrige restavracije; stalna topiška godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tennis-igre itd. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se dobne v vseh knjigarjah. Prospekti in pojasnila posilja (1017-10) kopališko ravnateljstvo.

Prodajalna

tek farne cerkve, dobro založena v vsakovrstnim špecerijskim blagom, z letnim prometom 24.000 krom

edda se v najem

ali pa tudi iz proste roke predra. Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. (1455-8)

Najlepša gorska lega, milo podnebje zavarovanje proti vetru.

Zdravniški vodja: U. m. dr. Rudolf Raabe.

Vodno zdravilišče

Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega, milo podnebje zavarovanje proti vetru.

Popolno vodno zdravljanje, solnčne kopeli, suhovočna zračna zdravljenja, kopeli z ogljenčevno kislino, masaže, gimnastika in elektr. zdravljenje.

Zmerne cene. Začetek sezije 15. maja. Navodila daje ravnateljstvo zdravilišča.

(1515-5) Zdravniški vodja: U. m. dr. Rudolf Raabe.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponocni osobni vlak v Trbiž, Bejak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Ljubno, čez Selzthal v Aussuce, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5¹ ur zj. osebni vlak v Trbiž ob 1. juliju do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. ur 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. ur 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. ur 40 min. popoldne osobni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. ur 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zoll ob jezeru, Inomost, Brezenc, Curih, Genove, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. ur ponocni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Prago v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. ur 17 m zjutraj v Novem mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 5 m popoldne istotako, ob 7. ur 8 m zjutraj v Novem mesto, Kočevje. Prilogi Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. ur 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Brezenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. ur 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljak, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontable. — Ob 8. ur 51 m zjutraj osobni vlak z Dunaja, Beljak, Celovca, Pontable čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifing iz Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine varov, Heba, Francove varov, Prague, Lipskega. — Ob 8. ur 38 m zjutraj osobni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. ur 43 m ponocni osobni vlak iz Trbiža ob 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. ur 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m popoldne iz Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevje, ob 8. ur 35 m zjutraj istotako. — Odhad iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoldne, ob 7. ur 10 m in ob 10. ur 45 m ponocni samo ob nedeljah in praznikih. — Prilogi v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 11. ur 6 m dopoldne, ob 6. ur 10 m in ob 9. ur 55 m zjutraj samo ob nedeljah in praznikih. (1)

Pod tovarniško ceno

oddam vsakovrstno

papirnato in galanterijsko blago

katero mi je v mojem skladu nastali ogenj deloma pokvaril.

Prodaja se od 20. junija naprej.

Za obilen obisk se priporoča

C. Kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoji pripoznani izvrsten Portland cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpisne gledede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstne znamo.

Priporočila in spričevala.

raznih uradov in najstotnejših tvrdk so ne razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Stenice

bolhe, grile, ščurke, molje, mravlje, podgane in miši uničuje se najhitreje

z nestrupenimi

(1540-2)

Fuchs sol-preparati.

Na stotine priznanj!

V Ljubljani se dobri pri sledečih tvrdkah: A. Korbar, V. Schiffer, I. Murnik, A. Pröckl in A. Krisper. V Kamniku: Fr. Subely. V Postojni: Ljud. Ditrich in Ant. Ditrich. V Starem trgu: Konsumno društvo. V Škofti Liki: L. Verbič. V Litiji: Jarl. Pretschik, lekarna. V Šmartnem: Slavinec & Šeleker. V Trbovljah: Fr. Dežmann. V Zagorju: R. E. Mihelčič in I. Müller sen.

Naročajte izborne

Ijubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Žalcu in Laškem trgu.

| Naročila sprejema |

Centralna pisarna v Ljubljani, Gradišče štev. 7.

Jako zabavni

koncertni aparati
s ploščami.

sparat kakor kaže podoba
stane 75 %.

Večji aparati, kakor tudi
automati za gostilničarje
do 240 K. (732-36)

Prodaja tudi na obroke.

Velika izbera
gramofonskih plošč.
Zamenjava starih plošč.

— Ceniki zastonj.

RUDOLF WEBER

urar v Ljubljani, Stari trg štev. 16.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem
Železniška postaja **Varaždinske toplice** Pošta in
ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovce).

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu 1. 1894. 58°C vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrini in kosteni v členkih, bolezni v zgibih in otrpnjenju po vnetici in zlomljenju kosti, protin, živčnih bolezni, bolezni v kolkih itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofelinah, angleški bolezni, krovnih diskraziyah, n. pr. zastupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu
in v črevih, pri zlati žili itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprt; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravilska godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus geste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnštvo kopališča.

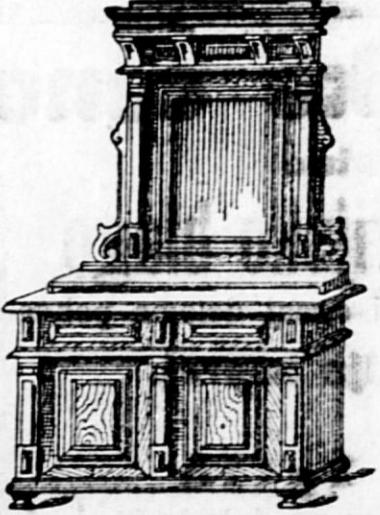
Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekti in brošure razpošilja zastonj in poštne prosto

(1058-9)

oskrbnštvo kopališča.

Prva kranjska mizarska zadruža

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloge** raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izberu cenjivim naročnikom v lastnem skladnišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar

načelnik. (81-24)

FR. P. ZAJEC

Ljubljana

Stari trg štev. 28
urar, trgovce z zlatino in srebrino, in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelasta remontoar
ura od gld. 1-20.
Srebrna cilinder rem.
ura od gld. 4-.

Ceniki zastonj in franko.

MODERCE

naloženo po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki faconi

Skladnišče za modno blago, pozamen-
trije, trakove, čipke, svileno blago.

perillo, klobuke za dame, tkana in kratka
roba na debelo in na drobno.

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno! gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prasek, rible olje, redilne in pospalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografische aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najnovejšega rumna in konjakna. — Zaloga svežih mineralnih vod in solj za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija →

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke

najnovejše facone
priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih

oblek za

gospode in

dečke,

jopic in

plaščev

za gospo,

nepre-

močljivih

havelokov

i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Naznanilo prostovoljne prodaje.

Naznanja se, da se bude vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 22. maja 1903. opr. št. A VIII 383/2/29 vršila **dne 25. junija t. l. prostovoljna dražba** v zapuščino Luke Kanca iz Zapuž h. št. 12 spadajočih premičnin in nepremičnin v Zapužah, oziroma na lici mesta.

Vsa ponudnik mora pred dražitvijo nepremičnin položiti kakor varčenje deset odstotkov cenilne vrednosti dotične nepremičnine. Skupilo za premičnino se mora precej vplačati.

Največji ponudnik za nepremičnino se pa plača v dveh obrokih in sicer polovico v šestih tednih in ostalo polovico v treh mesecih od dneva izdražitve računski.

Dražbeni pogoji, zemljeknjični izpiski in posestne pole leže na vpogled v pisarni podpisanega sodnega komisarja.

Dražba se prične 25. junija v Zapužah ob 9. uri dopoldne.

Ljubljana, 15. junija 1903.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kakor sodni komisar.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznano najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z majno možino pobavati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat.

(413-20)

Ilustrovani ceniki so dobé brezplačno.

(1128-9)

Jako važno za vsacega kolesarja!

Predno se kateri odloči, kupiti si kolo, naj ne pozabi ogledati si ali vsaj naročiti cenik pravih

J. Puch-koles

katerih zastopništvo ima g.

Franc Čuden v Ljubljani.

Isti priporoč posebno kolo s prostim tekom in z zavoro v zadnjem kolesu (Freilauf mit Hinterradbremse).

Za vsako Puch-kolo jamči dve leti.

V zalogi nahajajo se tudi različni modeli raznih tovarn od 75 gld. dalje. — Ceniki zastonj in poštine prosto.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Tovarna za stroje za žetev v Čikagi)

J. E. Knecht, ravnatelj. Budimpešta, V. Váci-ut 30.

Izdelki: snopovni vezaci, „Daisy“ stroji za žetev, stroji za košnjo, grablje za seno, zavorni aparati, „Manilla“ motov za snope.

(1003-11)

Zastopnik: Maks Jelovšek na Vrhniku.

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogu **pušk najnovejših sistemov** in **najnovejše vrste, revolverjev** i. t. d. vseh pripadajočih **rekvizitov** in **municije**, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe** in **opravne** točno, solidno in najcenejše.

Z velespoštvanjem

Fran Sevčík

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovani ceniki se pošilja na zahtevo zastonj.

Od leta 1908

Berger-jeva medicinsko-higijenična mila

tovarne G. Hell & Comp. v Tropacu se z najboljim vspahom uporablja v t... in inozemstvu. Zlata kolajna (471-9)
Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo proti izpuščaju in poltnim boleznim.
Bergerjevo žvepleno kotranovo milo proti poltnim nečistostim kot milo za umivanje in kopanje.

Posebno priljubljena so še naslednja mila: bencos-milo, borakovo milo, najtolovo milo, karbotovo milo, žvepleno milo, žvepleno mlečno in žvepleno pesčeno milo, milo proti solnicam in petroselinu-milo proti rdeči obrazu in srbecu, tannin-milo.

Bergerjeva zobna pasta v tubah, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadice sa najboljša čistila za zobe.
Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp. upeljana je 30 let imajo na etiketah kot znamenje pristnosti poleg stojecu varnostno znamko in podpis firme G. Hell & Comp. v rudnički barvi.

Ure na nihalo z godbo.

je zadužna novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm. dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo: **vsako uro** najlepša koračnice in plese. Cena z zabojem in zavijetom **samo 8 gld.** Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijetom **samo 6 gld.**, s stolpnim uram podobnim bitjem **6-50**. Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minutu, za kar se 3 leta pismeno jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna oprava. Budilnik s zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom **1-90 gld.** Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra **6 gld.** Niklasta remont. ura **3 gld.** Pristica srebrna remont. ura z dvojnim pokrovom **5-50 gld.** Pošilja se samo proti poštemu povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato noben riziko. **Velički ilustrovani cenik ur, verižic in prstanov itd. gratis in franko.** (1326-8)

JOSIP SPIERING, Dunaj, I, Postgasse 2/W.

Med. dr. Josipa Trauba želodčni prašek

Gastricin

zdravniško preizkušen in potrjen.

Tisoči in tisoči ljudi so vsled želodčnih-, črevesnih- in drugih bolezni primorani k strogi dieti, ki jim pretvarja življenje v muko. Po uporabi dr. Jos. Traubovega želodčnega praška **Gastricin** je takia dieta že po kratkem času popolnoma nepotrebna. Bolniki, ki si hočejo z množino živega ohraniti moči, bodo to z Gastricinem popolnoma dosegli. Gastricin deluje pri začasnih nedostih, kakor pri zgagi (gorečici), pehanju, napihovanju, želodčnih boleznih, bljuvanju, krčih, slabostih in tesnobah, glavobolu vsled slabega prebavljanja takoj in pri daljni uporabi odpravi tudi zastarele želodčne in črevesne bolezni, ki so se zoperstavljale dosedaj vsem sredstvom. — **Gastricin** ni odvajalno sredstvo ureja vendar iztrebljenje popolnoma. — Natančneje povedo prospekti. Za gospode zdravnike so poskušnje zastonj. (1116-9)

V Ljubljani se dobiva pri **M. Mardetschlägerju**, v lekarni pri orlu, kakor tudi v večini lekarn.

Glavna zalogu **Salvator lekarna v Požunu (Pressburg).**

Na debelo v medicinalnih drogerijah

Velika škatla 3 K., malta škatla 2 K., frankirano 20, rekoman- dirano 45 h vec.

Velik krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrne prasiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu platu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Posiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinješih namiznih nožev z pristno angleško klinjo;
 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
 6 komadov " " " jedilnih žlic;
 12 komadov " " " kavnih žlic;
 1 komad ameriškega patentiranega srebrnega zajemalnika za juho;
 1 komad ameriškega patentiranega srebrnega zajemalnika za mleko;
 6 komadov angleških Viktoria čašic za podklado;
 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
 1 komad cedilnika za čaj;
 1 komad najfinješa sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stačalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi delavnične moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Posiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v **A. HIRSCHBERG-a**

eksportni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošilje.

Cislinski pratek za njø stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz povalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem tako zadovoljen. Lju b jana. jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. peš.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu kako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Bohm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Čudež urarske umetnosti

je moja nova, pristno srebrna (1398-5)

Rokoko fantazijska remont. ura

natančno po sliki, z umetno okrašenim, pristno srebrnem okrovjem, dvojnem šarnirjem, emajliranim kazalnikom, izvrstnim, 36 ur določenim precizijskim kolesjem, ki teče v rubin-kamnih ter se vsaka ura uredi natančno po sekundah.

Stetno pismeno Jamstvo.

Cena samo 5 gld. Ta prava umetna za gospode kakor za dame, pripravna posebno kot **darilo za blimo** je vedno v zalogi in na nikdo ne zamudi si omisliti to lepo in izvrstno dobro uro.

Za **darilo** dam še k vsaki uri pristno kot srebrno silberin Garibaldi verižico za uro z varstvenim obročkom, karabinerjem in medajlon-skim priveskom zraven usnjene prevlake za stonj in stane uro z verižico in usneno prevlako vred samo 5 gld. Razpošilja direktno izdelovalatelj.

MAKS BÖHNEI, urar DUNAJ, Margaretenstrasse št. 48.
 Založnik c. kr. zvezne državnih uradnikov.

Največja zalog navadnih do najfinješih otroških vozičkov in navadne do najfinješe

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo

Ciril-Metodovo kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za kavine surogate v Ljubljani.
 Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izberi

konfekcije za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge i. t. a. priporoča

Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo rokavic za dame in gospode kravat za gospode toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd. iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Pod tranco št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice in slamnike

v najnovješih faconah in v veliki izberi

priporoča

Ivan Soklič
Pod tranco št. 2.
Postaja elektr. železnice.

Založnik c. kr. državnih uradnikov.

Naravne mineralne vode

in vrelčni produkti vedno sveži pri tvrdki

PETER LASSNIK. (1481-4)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1 obrestuje hrnilne vloge po **4½%** brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8-12. ure dopoludne. (304-44)

Poštnega hrnilničnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Otvoritev nove trgovine.

Vljudno naznanjam, da sem z dnem 11. maja **otvoril** v Šiški ob glavni cesti poleg cerkve h. št. 2 (v hiši gosp. Seidel-na)

špecerijsko trgovino in prodajo moke na drobno in debelo.

Ker mi je na tem, da p. n. odjemalcem vseskozi zadovoljim, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen upam, da bodo spoštevano občinstvo mojo dobro voljo upoštevalo, ter moje prizadevanje, postrezati z najboljšim in najfinješim blagom podpiralo z najmnogobrojnejšim obiskom.

V prijetni nadi, da mi izkažejo p. n. odjemalcem svojo naklonjenost, billežim z odličnim spoznavanjem.

Makso Lavrenčič.

Naznanilo!

Podpisana s tem slavnemu p. t. občinstvu in gg. popotnikom najljudnejše naznanja, da je **z dnem 1. junija t. I. prevzela** znani

„hotel k jagnjetu“ v Zagrebu, na vogalu Nikoličeve in Gajeve ulice

ki je popolnoma prenovljen ter ima sobe z najprimernejšim komfortom.

Za dosedanje naklonjenost in obisk v „hotelu Liebald“ se zahvaljujem in ob enem občram, v sedanjem hotelu z **Izvrstno kuhinjo, najboljšim vinom** ter **Budejevičkim pivom** proti **zmernejši ceni in z najtočnejšo postrežbo** vstreči.

Velespoštovanjem udana

Doljan

prej „**hotel Liebald**“.

P. n.

Usojam si slavnemu občinstvu, posebno svojim cenjenim odjemalcem najljudnejše naznaniti, da budem, doslej pod tvrdko

Andr. Druškovič naslednik

Val. Golob

obstoječe trgovino z železnino, ključarskimi izdelki, kovinskimi blagom in poljedelskimi stroji nadalje vodil nespremenjeno pod tvrdko

Valentin Golob

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Zahvaljujoč se cenjenim odjemalcem za doslej mi v toliki meri izkazovanu zaupanje, hočem se kolikor mogoče truditi tudi v bodoče, da budem mogel vsaki najsmolej zahtevi kar najbolje, točno in po najnižji ceni ustreči ter se priporočam z odličnim spoznavanjem

Valentin Golob.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J.J.NAGLAS
v Ljubljani

26

Zalog in pisarna:

Tovarna s stroji:

Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za

jedilne sobe, oprave za salone,

zimnate modroce, modroce na

peresih, otroške vozi

V gostilni pri Zajcu na Rimski cesti
se toči vsako soboto in nedeljo (1640—1)
marčno pivo
Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani ter vsaki dan izborni črno
granatno pivo
istih pivovaren.
K obilnemu obisku vabi

Avgust Zajec.

Za 1. avgust se odda
v novozgrajeni hiši v Sodniških ulicah
Še nekaj stanovanj
s tremi in štirimi sobami, porabno eventualno za pisarne in trgovine.
Izve se pri kamnoseku Vodniku v Ljubljani. (1080—12)

Pozor! **Pozor!**

Ravnokar je izšla:

Magdalena

prevod znamenitega pesniškega dela slavnega Čeha J. S. Macharja, ki je doživel v izvirniku že ove izdaji in ki se prevara tudi na druge slovenske jezike. 292 strani obsezna knjiga je izšla kot

I. zvezek Ljudske knjižnice v založbi „Naših zapiskov“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni. (1621—1)

Dobiva se po ljubljanskih knjigotržnicah (Kleinmayr & Bamberg, Giontini, Schwentner) in pri upravnosti „Naših zapiskov“. Ljubljana, Stari trg št. 13, III. nadst.

II. zvezek „Ljudske knjižnice“ izide konec junija. Obsegal bo: „Občinski socijalizem“. Cena 70 h.

Še nekaj številki izšlih „Naših zapiskov, socijalne revije“ imamo v zalogi. Letnik (12 številki) končan meseca julija. Stane na leto s poštino 2 K 80 h.

Za pomlad in poletje.

Moj novi * * * * * ilustrovani cenik klobukov za dame, deklice in otroke * * * razpošiljam brezplačno. Izdelovanje in popravljanje točno in po najnižji ceni. * * * * * Henrik Kenda, Ljubljana, Mestni trg 17.

Najboljše mlatilnice

gepeljne, trijerje, čistilnice (pajkelne), slamoreznice, mline in preše za sadje, fine kose, srpe, (1460—5)

amerikanske kosilne stroje

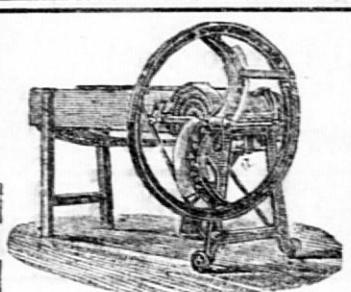
(damo tudi na poskušnjo) in sploh vse potrebščine za poljedelstvo v veliki izberi priporočata

po nizki ceni Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino in zalogi strojev v Ljubljani, Dunajska cesta štev 16.

Nad 200 strojev v zalogi!

Slovenski ceniki brezplačno.

Zarezane strešnike

vštricne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)

zidarsko opeko

cement roman in portland

glinaste peči in štedilnike

plošče za tlak šamotne in cementne

kakor tudi

(854—13)

vse drugo stavbinsko blago

ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Vzorci vina za

poskušnjo,

ceniki

in natančnejša

pojasnila dajejo

se rade volje v

skladišču na

Starem trgu št. 15.

Na željo oziroma zahtovo dostavlja se naročeno vino franko na dom.

Otvoritev v soboto, 30. maja t. l., v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Bratje Novakovič

uljudno naznajajo sl. občinstvu stolnega mesta Ljubljane

da so otvorili v soboto, dne 30. t. m.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin v Ljubljani, na Starem trgu 15

v steklenicah in na debelo

ter se uljudno priporočajo v izdatna naročila. — Na izberu imajo izključno pristna, izbrana vina lastnega pridelka po različni primerno nizki ceni.

Restavracija.

S 1. septembrom t. l. odda se v Gorici dobro vpeljana restavracija pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Ista se nahaja v eni glavnih in najprometnejših ulic, ter obstoji iz velikega senčnatega vrta, prostorne dvorane ter sploh snažnih in pripravnih prostorov. Najemnik dobi na željo lahko tudi 10 sob za tuje v I. nadstropju iste hiše. Z ozirom na gradbo nove bohinske železnice, ima lokal go-to lepo prihodnjost. — Ponudbe sprejema in podrobne informacije daje iz prijaznosti

Josip Rovan

zagajatelj vrhniškega piva v Gorici.

FRANC DOLENC

→ v Ljubljani, Marijin trg ←
(pri frančiškanski cerkvi).

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zaloge manufakturnega blaga obstoječo iz raznovrstnega sukna, modernega in kamigarnovega za moške obleke.

Vsakovrstnega modnega in periinega blaga za damske obleke najnovježih uzorcev. Izvrsten cvilih za motoce in postelno opravo in posebno dobro blago za rjuhe, namizne prte, servijete in brisalke. Veliko izbera preprog, zaves in tepihov vse po najnižjih cenah.

Blagohotremu obisku se udano priporoča s spoštovanjem

Franc Dolenc.

Resnično!

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

C. Cisař.	Ant. Kanc, drog. J. Mehle.	Viktor Schiffer.
Iv. Fabiana nasl.	Mihail Kastner.	Ferd. Terdina.
Anton Korbar	Edmund Kavčič.	M. Spreitzer.
F. Groschl.	Josip Murnik.	Uradniško konsumno društvo.
Karl C. Holzer.	Iv. Perdan nasl.	Anton Stacul.
Ivan Ježabin.	Anton Kordin.	Peter Sterk.
Ant. Ježinek.	Anton Krisper.	Fran Stupica.
Ant. Ježinek.	Peter Lassnik.	M. E. Supan.
Bled: Pavel Homann, Oton Wölfing.	Alojzij Lillek.	A. Šarabon.
Črnomelj: Andrej Lackner, Karl Müller, B. Schweiger, Anton Zurec.	Anton Kavčič.	F. Kovač.
Draga: P. S. Turk.	Lebinger & Bergmann.	Litija: Lebinger & Bergmann.
Hrib: A. Bucar, Fran Kovač.	Hrib: A. Bucar, Fran Kovač.	Lož: F. Kovač.
Idrija: A. Jelenec, Josip Šepetavec.	Mirna: Josip Schuller.	Mokronog: Josip Errath.
Kamnik: Josip Klemenčič, Anton Pintar, Fr. Šubelj.	Kamnik: Josip Klemenčič.	Novo mesto: Küssel & Končan, Adolf Pauser.
Kočevje: Fr. Jonke nasl.	Kočevje: Fr. Jonke nasl.	Pohorje gradec: J. A. Leben.
Postojna: Anton Ditrich, G. Pikel.	Postojna: Anton Ditrich, G. Pikel.	Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo.
Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo.	Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo.	Radovljica: L. Fürsager, Fr. Homača, Oton Homann.
Tržič: Frid. Raitharek.	Tržič: Frid. Raitharek.	Sodražica: Ivan Levstik.
Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc.	Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc.	Siška: J. C. Juvandič.
Vipava: — Vrhpolje: Fran Kobal.	Vipava: — Vrhpolje: Fran Kobal.	Skofja loka: E. Burdych.
Zagorje: R. F. Mihelčič, Iv. Müller sen.	Zagorje: R. F. Mihelčič, Iv. Müller sen.	M. Žigon.
Zužemberk: Jak. Dereani.	Zužemberk: Jak. Dereani.	Travnik: G. Bartol.
		Trebnje: Jakob Petrovič.
		Ivan Zernatto.
		Tržič: Frid. Raitharek.
		Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc.
		Postojna: Anton Ditrich, G. Pikel.
		Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo.

lastniki vinogradov na otoku Braču in v makarskem primorju v Dalmaciji

